

Juridisk Institut
Copenhagen Business School - 2014
Kandidatafhandling Cand.Merc.Aud. studiet
18. juli 2014

Generationsskifte af familieejede selskaber

Succession for family-owned companies

Personoplysninger:

Morten Kertész

Vejleder:

Andreas Albrechtsen

Underskrift: _____

Censor:

CPR-nummer: 210482

Antal sider i alt: 77

Antal tegn: 140.392

Summery

This thesis is the end of my study MSc in Business Economics and Auditing at Copenhagen Business School. The thesis is based on an example with a group where the father wishes to make a generational change. Through a review of theory and models, the dissertation will come up with a solution on how the generational change should be made.

To answer the main issue, answering some sub-questions is needed. Then the boundary of the dissertation, the methodology and the target audience will be elucidated. After this, the case on which the thesis is built on will be described so that the framework for the thesis is set.

The third section is dealing with the theory. Here, the methods of valuation, restructuring models and generation models will be described. The valuation methods are described in such a manner, that the decision is based on the correct fundament. The valuation is especially important in the assessment of a company's value as too low assessment will have serious consequences for the entire generational change.

In addition, in Section 3 there will be reviewed options for implementation of restructuring taxable as tax including with and without permission, as it will allow a better assessment of the final decision, which is being made in the end. Knowing the theory can lead to a generational change, that can be made as smoothly as possible.

Gift taxes and the possibility of subrogating to a family member or a close associate, will be described with the opportunities these possibilities offer. Particularly in situations where the buyer does not have limitless finances which can be used to get into a company or a group.

This section of the thesis deals with the generational shift itself, where the theory from Section 3 is used on the case so there is made a valuation of the companies where these values is underlying the transaction between the father and his sons. In addition, the economic aspects will be touched, so that the generational change is implemented but also, to ensure both the father and his sons have the best terms after the generational change.

The last section of the thesis is the conclusion, where the main issue will be answered through the knowledge obtained through the thesis. Furthermore the results of the generational change will be described.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	3
Forkortelser	7
1. Indledning	8
2. Problemidentificering	9
2.1. Problemformulering.....	9
2.2. Afgrænsning	10
2.3. Metodevalg og kildekritik	11
2.3.1. Struktur over afhandlingen	11
2.3.1.1. Indledning mv.....	13
2.3.1.2. Casen og overvejelserne	13
2.3.1.3. Teoretisk del.....	13
2.3.1.4. Analysedel	13
2.3.1.5. Konklusion og perspektivering.....	13
2.3.2. Kildekritik	13
2.4. Målgruppe.....	14
3. Beskrivelse af case og overvejelser	14
3.1. Casen i afhandlingen	14
3.2. Strategiske overvejelser	15
4. Lovgivningen	15
4.1. Værdiansættelsesmetoder	15
4.1.1. Værdiansættelse af aktier og anparter - TSS-cirkulære 2000-09.....	16
4.1.2. Værdiansættelse af goodwill - TSS-cirkulære 2000-10	17
4.1.2.1. Grundlaget for beregningen.....	18
4.1.2.2. Reguleringer til de enkelte år.....	18
4.1.2.3. Vægtet gennemsnit af resultaterne / indkomsterne.....	18

4.1.2.4.	Korrektion for udviklingstendens.....	18
4.1.2.5.	Driftsherreløn.....	18
4.1.2.6.	Forretning af virksomhedens aktiver	19
4.1.2.7.	Kapitalisering.....	19
4.1.3.	DCF-modellen.....	22
4.1.3.1.	Fase 1 – Fastlæggelse af forventet cashflow	22
4.1.3.2.	Fase 2 – Estimering af diskonteringsfaktor	23
4.1.3.3.	Fase 3 – Beregning af nutidsværdi i budgetperioden	25
4.1.3.4.	Fase 4 – Beregning af nutidsværdi i terminalperioden.....	25
4.1.3.5.	Fase 5 – Samlede nutidsværdi	25
4.1.3.6.	Fase 6 – Selskabets markedsværdi.....	25
4.2.	Omstruktureringsmodeller	27
4.2.1.	Aktieombytning.....	28
4.2.1.1.	Skattepligtig.....	28
4.2.1.2.	Skattefri.....	29
4.2.1.2.1.	Med tilladelse.....	30
4.2.1.2.2.	Uden tilladelse	32
4.2.2.	Tilførsel af aktiver.....	33
4.2.2.1.	Skattepligtig.....	36
4.2.2.2.	Skattefri.....	37
4.2.2.2.1.	Med tilladelse.....	41
4.2.2.2.2.	Uden tilladelse	42
4.2.3.	Spaltning.....	42
4.2.3.1.	Skattepligtig.....	45
4.2.3.2.	Skattefri.....	46
4.2.3.2.1.	Med tilladelse.....	46
4.2.3.2.2.	Uden tilladelse	49

4.2.4.	Fusion	50
4.2.4.1.	Skattepligtig.....	53
4.2.4.2.	Skattefri.....	54
4.2.5.	Aktieklasser	56
4.3.	Generationskiftmodeller	57
4.3.1.	Gaveafgift.....	57
4.3.2.	Overdragelse med succession.....	58
4.3.2.1.	Succession til familie	59
4.3.2.2.	Succession til medarbejder	59
4.3.3.	Stiftelse af selskab.....	60
4.4.	Delkonklusion.....	61
5.	Omstruktureringer og generationsskiftet.....	63
5.1.	Valg af værdiansættelse og omstruktureringsmodeller	63
5.1.1.	Værdiansættelser.....	64
5.1.1.1.	SJP Driftsselskab A/S	64
5.1.1.2.	SJP Ejendomme A/S	66
5.1.1.3.	JP Driftsselskab ApS.....	67
5.1.2.	Aktieombytning.....	68
5.1.3.	Spaltning.....	70
5.2.	Valg af generationskiftmodeller	71
5.3.	Delkonklusion.....	71
6.	Konklusion.....	72
7.	Litteraturliste	74
7.1.	Bøger	74
7.2.	Artikler.....	75
7.3.	Internetsider	75
7.4.	SKM	75

8. Bilag..... 76

Forkortelser

ABL	=	Aktieavancebeskatningsloven
AL	=	Afskrivningsloven
BAL	=	Boafgiftsloven
CMA	=	Cand.Merc.Aud
Cirk.	=	Cirkulære
EBL	=	Ejendomsbeskatningsloven
FUL	=	Fusionsskatteloven
KGL	=	Kursgevinstloven
KSL	=	Kildeskatteloven
PSL	=	Personskatteloven
SL	=	Selskabsloven
SEL	=	Selskabsskatteloven
SSL	=	Statskatteloven
VOL	=	Virksomhedsomdannelsesloven

1. Indledning

Denne afhandling er afslutningen på CMA-studiet. Den omhandler generationsskifte i familieejede selskaber, ved inddragelse af udvalgte muligheder for omstrukturering og med baggrund i den beskrevne case.

Årsagen til at dette emne er valgt er, at der i dagens Danmark er ca. 50.000 familieejede selskaber hvoraf ca. 1/5 står overfor at skulle gennemføre et generationsskifte indenfor de kommende år¹. Derfor er emnet arveafgift og en eventuel sænkelse af denne til debat. En eventuel sænkelse af arveafgiften vil få indflydelse på både skatteprovenu til statskassen, men også på om selskaber bliver overtaget af familie / nær medarbejder eller solgt til udlandet.

Et generationsskifte er en proces, hvor der skal tages mange beslutninger af selskabsejeren/selskabsejerne, da der er mange udfordringer indenfor det juridiske, skattemæssige og selskabsretlige, men også det økonomiske, da selskabets fremtid ikke skal være usikkert efter et generationsskifte.

Mange generationsskifter mellem familiemedlemmer ses foretaget "for sent", da overvejelserne ikke er blevet præsenteret fra deres rådgiver, men også fordi selve processen, herunder det tidsmæssige, undervurderes af familien, og de derfor kan have vanskeligt ved at foretage de rigtige valg for alle parter.

Selve generationsskiftet behøver ikke altid foretages mens ejeren er i live, da der også er regler for generationsskifte i et dødsbo. Dog kan det være vanskeligt at foretage et generationsskifte i et dødsbo, hvis det kræver, at arvingerne skal betale mere, end de har likviditet til ved et skattepligtigt generationsskifte.

Planlægningen af et generationsskifte er derfor vigtigt, da skatter og afgifter kan risikere at blive så store, at virksomhedens fremtid er truet, eller overdrageren når at gå bort, så det bliver dødsboet, der overtager aktierne/anparterne.

Afhandlingen vil beskrive fordele og ulemper ved de valgte omstruktureringer i generationsskiftet i den beskrevne case. Afhandlingen vil behandle de strategiske overvejelser som familien skal tage stilling til, når de ønsker at foretage et generationsskifte.

¹ Borsen.dk den 12. september: Erhvervsledere: For dyrt når junior overtager firmaet.

De økonomiske, skattemæssige og selskabsretlige regler skal vurderes, så selve generationsskiftet bliver gennemført tilfredsstillende for alle parter, og selskabet(erne) vil kunne køre videre uden store efterslæb til de(n) tidligere ejer(e).

Generationsskifter er aldrig ens og timingen er derfor forskellig fra gang til gang. Der stilles store krav til rådgiverne, der deltager, da den mindste fejl kan få konsekvenser og blive dyrt for de involverede i generationsskiftet.

2. Problemidentificering

Afhandlingens formål er at identificere de skattemæssige problemstillinger, der vil opstå ved omstruktureringerne, som vil blive anvendt i forbindelse med generationsskiftet. Når identificeringen er foretaget, vil problemstillingerne blive forklaret og analyseret med udgangspunkt i de omstruktureringer, der bliver anvendt i generationsskiftet.

Det vigtigste i forbindelse med gennemførelsen af et generationsskifte er planlægningen, herunder de omstruktureringer, der skal foretages, for at generationsskiftet kan gennemføres, samt for at sikre, at alle de involverede parter får det optimale udbytte af generationsskiftet og for at sikre selskabernes fortsatte drift. Derfor vil skatteeoptimering være en del af denne planlægning, da dette er en vigtig del af selve generationsskiftet.

Afhandlingen vil forklare og analysere på de muligheder der er, i henhold til gældende dansk lov til brug for skatteeoptimering for de involverede parter, uden at det bliver til skatteunddragelse.

Der vil i afhandlingens case blive lagt op til flere omstruktureringer, som skal udføres i forbindelse med generationsskiftet, hvilket giver flere problemstillinger og overvejelser, inden generationsskiftet kan udføres.

2.1. Problemformulering

Til brug for denne forklaring og analyserne vil følgende spørgsmål blive beskrevet.

”Hvordan vil omstruktureringer kunne løfte generationsskiftet for de involverede parter i casen bedst muligt økonomisk?”

For at kunne besvare ovenstående spørgsmål, vil nedenstående spørgsmål også danne grundlag for besvarelsen:

- *Hvordan skal selskaberne værdiansættes og efter hvilken metode?*
Herunder hvilke værdiansættelsesmetoder er der, og hvilken vil være den "rigtige" at anvende, samt hvad vil de forskellige metoder have af indflydelse på generationsskiftet.
- *Hvilke omstruktureringsmodeller vil der kunne tages udgangspunkt i?*
Beskrivelse af omstruktureringsmodeller, der vil være aktuelle i forbindelse med casen, samt forklaring af de mest optimale i forbindelse med dette generationsskifte.
- *Hvordan bliver de involverede parter stillet økonomisk ved generationsskiftet?*
Her bliver forklaret muligheden for anvendelse af aktieklassermodellen og hvordan denne kan være med til at løse den økonomiske byrde, der vil komme i forbindelse med generationsskiftet.
- *Hvilken skattemæssig konsekvens ved generationsskiftet er der for de involverede parter?*
- Debatten omkring arveafgiften vil blive behandlet, muligheden for anvendelse ved generationsskiftet.
- *Hvordan er det tidsmæssige perspektiv for generationsskiftet?*
Her vil planlægningen af selve generationsskiftet blive forklaret, herunder hvornår de forskellige omstruktureringer skal foretages, så processen ikke trækker ud.

2.2. Afgrænsning

Afhandlingen bygges op omkring generationsskifte og omstruktureringer af selskaber, hvorfor der afgrænses for generationsskifte af personlige ejede virksomheder, selvom de kan stå over for samme problemstillinger omkring et generationsskifte. Dette betyder, at virksomhedsordningen ikke vil blive behandlet i afhandlingen. Dette skyldes, at afhandlingen vil tage udgangspunkt i selskabsloven, hvor aktie- og anpartsselskaber har hjemmel.

Der vil i afhandlingen tages udgangspunkt i danske selskaber, hvorfor der afgrænses fra reglerne omkring omstruktureringer og generationsskifte i forbindelse med udenlandske selskaber.

Derudover afgrænses der fra generationsskifte og omstruktureringer i dødsbo, da casen tager udgangspunkt i personer i live. Årsagen til denne afgrænsning er, at afhandlingens omfang vil blive for omfattende, og dermed ikke dybdegående nok indenfor området omkring omstruktureringer og generationsskifte i den beskrevne case. Dette er til trods for, at området omkring dødsbo har nogle andre problemstillinger.

Moms og afgiftsemner afgrænses der fra i afhandlingen, da disse vil bevirke, at afhandlingen bliver for bred og ikke dybdegående. Boafgifter afgrænses der ikke fra, da de har indflydelse på omstruktureringerne i generationsskiftet.

I afhandlingen afgrænses der fra samarbejdsvilligheden fra banken ved finansieringen af omstruktureringerne og generationsskiftet. Afhandlingens case lægger vægt på, at omverdenen er behjælpelig med generationsskiftet.

Der afgrænses fra lovforslag efter 1. januar 2014, for at afhandlingen kun bliver forklaret med gældende regler og ikke lovforslag. Dette skal sikre, at afhandlingen ikke skaber usikkerhed om gennemførelsen af omstruktureringerne og generationsskiftet ved manglende hjemmel. Bliver der vedtaget nye regler, som vil påvirke afhandlingen, indarbejdes de.

2.3. Metodevalg og kildekritik

I afhandlingen beskrives teorien, og fordele og ulemper for omstruktureringsmodellerne vil blive forklaret og analyseret til brug for generationsskiftet. Til brugen af teori i afhandlingen opstilles en case.

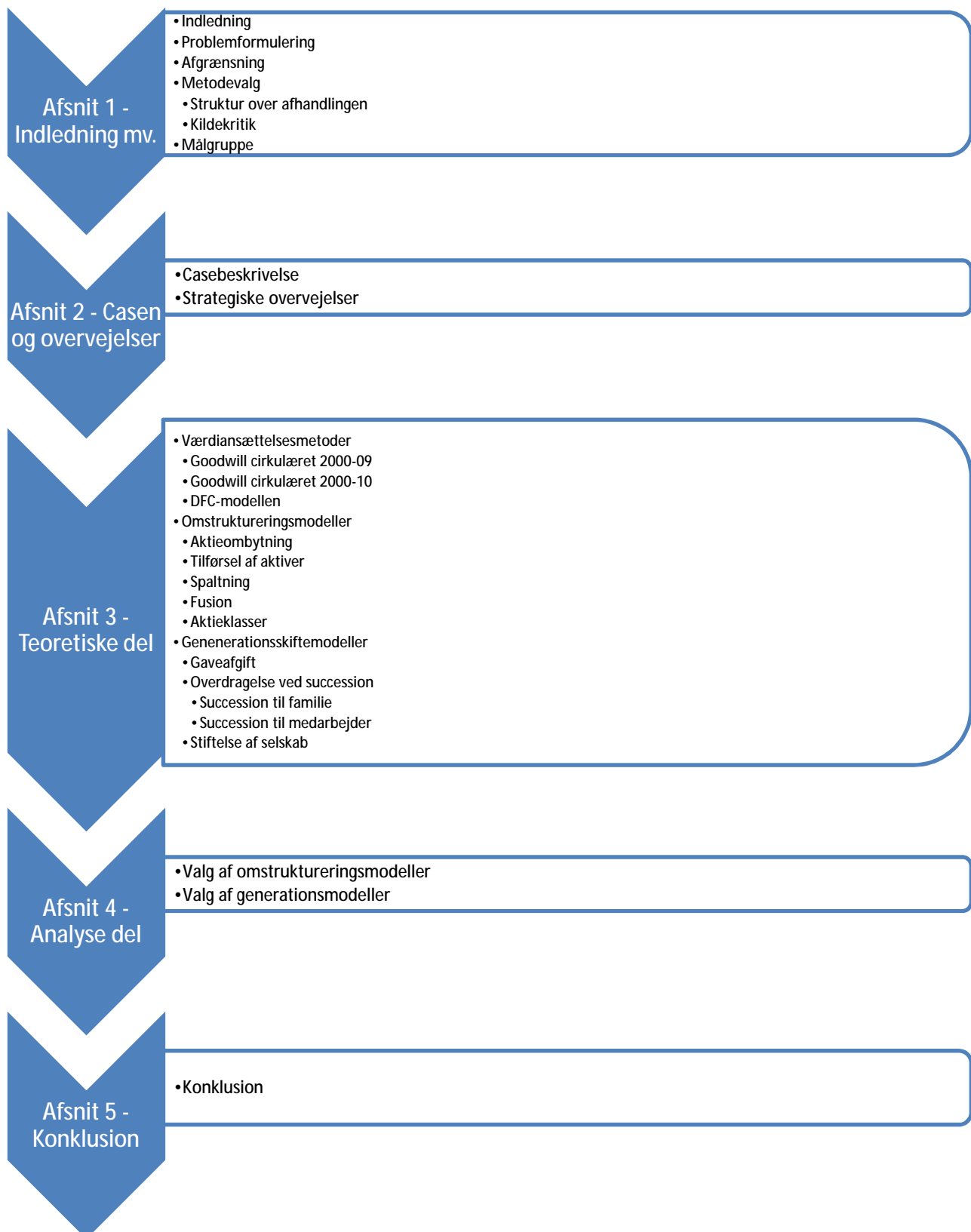
Casen lægger op til omstruktureringer for gennemførelsen af generationsskiftet, hvor beregninger ved omstruktureringerne analyseres for den endelige konklusion.

Der bliver i afhandlingen anvendt beregninger og modeller, som er for store til at blive medtaget i afhandlingen og hvortil der bliver henvist. De bliver derfor vedlagt som bilag til grund for konklusionerne i afhandlingen.

Strukturen i afhandlingen illustreres nedenfor, og vil tage udgangspunkt i casen.

2.3.1. Struktur over afhandlingen

Strukturen for denne afhandling ser ud som følgende:

Figur 1: Struktur over afhandlingen.²² Egen tilvirkning.

2.3.1.1. Indledning mv.

Afsnittet omhandler indledningen, problemformulering; hvor selve problemstillingen bliver forklaret, afgrænsningen samt metodevalg og kildekritikken. Det er dette afsnit, der viser, hvordan afhandlingen vil udformes.

2.3.1.2. Casen og overvejelserne

Casen der bliver bearbejdet gennem afhandlingen, for besvarelse af problemstillingerne i problemformuleringen, er beskrevet i dette afsnit. De overvejelser som parterne har i forbindelse med generationsskiftet bliver skitseret og anvendt i analysedelen. Konklusionen vil indeholde disse overvejelser til de opstillede problemstillinger.

2.3.1.3. Teoretisk del

Dette afsnit forklarer teorien, herunder gældende lovgivning, for omstruktureringer og generationsskiftmodeller bl.a. værdiansættelsen af selskaber, der skal værdiansættes ved et generationsskift. De muligheder og konsekvenser der er ved de forskellige modeller bliver forklaret således, at de kan henføres direkte til casen i analysedelen.

2.3.1.4. Analysedel

Der er flere løsninger til omstruktureringer og hvordan de påvirker generationsskiftet. Når modellernes fordele og ulemper er forklaret, kan de anvendes til selve casen. De forskellige muligheder for parterne, analyseres for at vurdere, at alle er tilfredse med generationsskiftet. Dette afsnit går fra teori til virkelighed.

2.3.1.5. Konklusion og perspektivering

Sidste afsnit er konklusionen på afhandlingen, hvor problemstillingerne i problemformuleringen bliver besvaret med baggrund i de mellemliggende afsnit. Den løsning der vurderes bedst for parterne konkluderes ligeledes.

Der perspektiveres i afskaffelsen af gaveafgiften og hvilken indflydelse det har på omstruktureringerne ved generationsskiftet i afhandlingen.

2.3.2. Kildekritik

Det materiale der er anvendt til afhandlingen er bekræftet i anden litteratur, så der ikke kun ligger én kilde til grund for udsagn i afhandlingen. Den anvendte litteratur anses værende fra troværdige kilder.

Materiale hvor kun én kilde er fundet, og ikke er bekræftet ved forespørgsel hos godkendte revisorer herunder FSR, bliver tillagt lavere troværdighed eller udeladt.

Afhandlingen tager udgangspunkt i gældende lovgivning til 31. december 2013, og eventuelle lovforslag der ikke er vedtaget undlades som omtalt i afgrænsningen.

2.4. Målgruppe

Afhandlingens målgruppe er revisorer og øvrige rådgivere, der skal rådgive om generationsskifte, således at de får et overblik over omstruktureringsmodeller, der kan anvendes i forbindelse med et generationsskifte.

Derudover vil afhandlingen være et rådgivningsnotat til parterne i casen, der skal tage stilling til de valgte omstruktureringer for gennemførelsen af generationsskiftet.

3. Beskrivelse af case og overvejelser

3.1. Casen i afhandlingen

Casen i afhandlingen er en koncern hvor faren (Søren) og sønnerne (Jakob og Peter) ejer to selskaber sammen og sønnerne desuden ejer et selskab sammen uden faren.³ Alle selskaberne er ejet personligt, og ikke via holdingselskaber.

Søren er blevet 60 år, og vil gerne overdrage hans aktier til sønnerne ved et generationsskifte, så han kan gå på pension. Derudover er han blevet langvarigt syg. Dette bevirker, at Sørens ejerskab i SJP Driftsselskab A/S og SJP Ejendomme A/S skal overdrages til sønnerne Jakob og Peter.

SJP Driftsselskab A/S er indenfor film-branchen med megen konkurrence, hvor ordrer vindes ved at have det nyeste udstyr. Dette stiller store krav til selskabet økonomisk, for at sikre det nyeste udstyr løbende. Derfor har selskabet ikke stor indestående likviditet, men denne er investeret i udstyr. At likviditeten er presset kan blive en udfordring til omstruktureringerne.

Ejendomsselskabet ejer ejendommene, hvor SJP Driftsselskab A/S og JP Driftsselskab ApS er beliggende. Der betales hver måned en fast leje i henhold til lejekontrakterne, som reguleres årligt. Ejendomsselskabet har i de senere år haft positive resultater, hvilket skyldes lejeindtægterne, som er markedslejen, og den lave rente af belåningen.

³ Se bilag 1 for strukturen.

JP Driftsselskab ApS er indenfor håndværksbranchen og ikke i samme branche som SJP Driftsselskab A/S. Selskabets største kunde er SJP Driftsselskab A/S, som køber assistance til enkelte sager omkring opbygning af scener og studier. Forventningen til JP Driftsselskab ApS er, at de bliver mere uafhængige i fremtiden, hvorfor de er flyttet til ejendomsselskabets nye ejendom. Inden årets udgang har selskabet vundet flere store udbud.

SJP Driftsselskabet A/S har, som led i deres strategi, valgt at stifte et selskab i Holland. Grunden til at Holland er det første land de vælger at starte op i er, at de gennem årene har købt meget udstyr herfra og derfor har en forventning om at opnå bedre rabatter hos leverandørerne. Samtidig har ledelsen et håb om, at deres kendskab til branchen og det hollandske udstyr vil give det hollandske selskab en god start.

3.2. Strategiske overvejelser

Søren ønsker et holdingselskab i stedet for ejerskab af de to selskaber, hvor værdierne fra generationsskiftet vil overdrages til og hvorfra han årligt kan modtage udbytte til lavere beskatning end løn.

Jakob (38) og Peter (41) er klar til at overtage deres fars aktier og fortsætte driften af de to selskaber. I forbindelse med generationsskiftet har de også et ønske om at samle deres selskaber i en koncern. Inden generationsskiftet ejer de tre selskaber personligt og i lighed med deres far, ønsker de et holdingselskab til ejerskab af de tre selskaber.

4. Lovgivningen

4.1. Værdiansættelsesmetoder

Grundlaget for foretagelse af værdiansættelse er ikke lovbestemt men nedskrevet som cirkulære og vejledninger.

Den manglende lovgivning omkring værdiansættelse og beregning heraf har medført flere retssager mellem SKAT og ansøger, på grund af uenigheden mellem det beregnede og SKAT's antagelser.

Cirkulæret af 17. november 1982 erstattede nogle mindre cirkulærer og omfatter primær værdiansættelse i dødsboer og afgiftsberegning ved overdragelse mellem interesseforbundne parter.⁴ Det har den betydning

⁴ Generationsskifte og omstrukturering, side 19

at sker et generationsskifte mellem forældre og børn/børnebørn kan cirkulæret fra 1982 anvendes, mens værdiansættelse mellem søskende, hovedaktionær og selskab falder udenfor.

I 2000 udsendte SKAT 3 nye cirkulærer til værdiansættelse med overskrifterne Fast ejendom, Unoterede aktier/anparter og Goodwill.

Nedenfor er valgt beskrivelse af de cirkulære 2000-09 og 2000-10 vedrørende unoterede aktier/anparter og goodwill. Cirkulæret vedrørende værdiansættelse af fast ejendom mellem interesseforbundne parter, blev ophævet den 4. december 2007 i forbindelse med SKAT's oprydning af cirkulærer.

I august 2009 udkom en juridisk vejledning om værdiansættelse af goodwill, der bygger på flere elementer end det gamle cirkulære fra 2000. Modellen erstatter ikke cirkulæret fra 2000, men er et værktøj for selskaber, der har haft enorm vækst i det seneste år eller i de to seneste år. Efterfølgende er vejledningen ændret fra en juridisk vejledning til en virksomhedsvejledning. Denne ændring blev foretaget i januar 2013.

Det at DCF-modellen prioriterer den fremtidige indtjening og cashflow gør at den afviger meget fra TSS cirkulæret 2000-10, som har prioriteringen på allerede kendt data i form af tidligere regnskabstal. Dette har den effekt, at værdiansættelsen ikke nødvendigvis bliver den samme ved anvendelse af begge modeller på samme selskab.

Ovenstående vejledninger vil kunne fraviges enten af en købers pris, eller ved en branchekutyme for værdiansættelse af selskaber.

4.1.1. Værdiansættelse af aktier og anparter - TSS-cirkulære 2000-09

Ligningsrådet godkendte den 28. marts 2000 ovenstående vejledning om værdiansættelse af aktier og anparter. Årsagen var værdiansættelser af aktiver og passiver i dødsboer og ved gaveafgiftsberegning var det primære i cirkulæret fra 1982.⁵

Vejledningen finder dermed anvendelse, hvor et selskabs indre værdi skal findes, således at aktierne/anparterne i selskabet kan blive værdiansat.

De poster hvor forskelsværdierne kan være størst er ved fast ejendom, beholdninger i tilknyttede og associerede selskaber, goodwill og andre immaterielle anlægsaktiver samt udskudt skat.

⁵ 2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter.

Goodwillen vil blive fastsat efter TSS-cirkulæret 2000-10, der blev godkendt samtidig med denne vejledning. Beregningen af goodwillen vil fremgå af nedenstående afsnit.

Værdien af fast ejendom vil blive ændret fra den bogførte værdi til seneste offentlige vurdering med tillæg af ikke indeholdte ombygningsudgifter. Er det udenlandske ejendomme fastholdes den bogførte værdi, da SKAT ikke har mulighed for at foretage en vurdering af ejendommen.

Udskudt skat reguleres som følge af ovenstående korrektioner. Udviser den udskudte skat et negativ tal vil et aktiv kunne medtages men ikke til kurs pari.

Der er dog en mulighed for fravigelse af ovenstående korrektioner, hvis fravigelsen anses for relevant og væsentlig for værdien af de overdragne aktier/anparter.

4.1.2. Værdiansættelse af goodwill - TSS-cirkulære 2000-10

I lighed med cirkulære 2000-09 blev cirkulære 2000-10 – Værdiansættelse af goodwill, vedtaget i marts 2000 af ligningsrådet. Vejledningen finder anvendelse ved handel mellem interesseforbundne parter herunder forældre til børn og deres børn.

Selve beregningsmetoden er en standardiseret metode, hvor store udsving i et af de seneste tre regnskabsår vil påvirke beregningen. Foreligger sådanne resultater skal der korrigeres for dette, således at den endelige værdiansættelse vil matche, hvad en uafhængig tredjemand vil betale for goodwillen.

Dermed er beregningsmetoden blot en vejledende løsning, da en uafhængig tredjemands holdning vil have en afgørende betydning for den endelig goodwill. Derfor er en positiv beregnet goodwill ikke ensbetydende med den værdi, som en uafhængig tredjemand vil betale, samt en negativ værdi er et udtryk for at den uafhængige tredjemand vil betale kr. 0 for goodwillen.

Beregningen af goodwill efter denne vejledning er dog med en forventning om, hvad merværdien er på selskabet enten ved et salg eller ved en aktieombytning.

Beregningen af goodwill har 7 steps, der alle vil påvirke den endelige goodwill. Alle stepsene er præciseret nedenfor.

4.1.2.1. Grundlaget for beregningen

Selve beregningen tager udgangspunkt i resultatet før skat opstillet efter årsregnskabslovens regler. Såfremt det er en virksomhed der skal værdiansættes, og der ikke er udarbejdet årsregnskaber vil den skattepligtige indkomst anvendes i stedet.

4.1.2.2. Reguleringer til de enkelte år

Uanset om udgangspunktet for beregningen er det regnskabsmæssige resultat eller skattepligtige resultat, skal der reguleres for enkelte poster.

For det regnskabsmæssige resultat skal der korrigeres for ikke udgiftsført løn og/eller vederlag til medarbejdende ægtefælle, finansielle poster samt afskrivninger på tilkøbt goodwill.

Det skattemæssige resultat skal korrigeres for medarbejdende ægtefælle, finansielle poster, investeringsfondshenlæggelser, forskudsafskrivninger, andre ikke skatterrelevante driftsmæssige poster samt afskrivninger på tilkøbt goodwill.

4.1.2.3. Vægtet gennemsnit af resultaterne / indkomsterne

Det anvendte resultat til beregningen bliver vægtet efter alder. Det 3. seneste regnskabsår bliver vægtet med 1, forrige år med 2 og seneste år med 3. Vægtningen forstås som resultatet gange vægtningen. Herefter vil et samlet vægtet resultat fremkomme, der divideres med 6. Det endelige tal vil herefter svare til gennemsnitsindtjeningen for de 3 år.

4.1.2.4. Korrektion for udviklingstendens

Det næste tal i goodwillberegningen er udviklingstendensen. Tallet er et udtryk for udviklingen gennem de seneste 3 år. Udviklingstallet vil kun blive beregnet, hvis udviklingen har været konstant uanset om den er positiv eller negativ. Har et år været afvigende, for eksempel med et negativt resultat i en positiv udvikling, vil udviklingstendenstallet ikke kunne beregnes, da udviklingen ikke har været konstant.

Beregningen af udviklingstallet sker ved seneste års resultat fratrukket år 3, og herefter divideret med 2. Tallet vil herefter enten tillægges eller fratrækkes det vægtede tal.

4.1.2.5. Driftsherreløn

Driftsherrelønnen forekommer kun ved beregning af goodwill i personligt ejede virksomheder. Driftsherrelønnen spænder mellem 250.000 - 1.000.000, og vil blive fratrukket summen af det vægtede resultat og udviklingstendens.

I selskaber vil der ikke korrigeres for driftsherrelønnen, da det er forventeligt at aktionæren/anpartshaveren modtager løn for deres arbejde i selskabet på samme vilkår som de øvrige medarbejdere.

4.1.2.6. Forretning af virksomhedens aktiver

Det sjette trin i beregningen af goodwill er forrentningen af virksomheden/selskabets aktiver med undtagelse af obligationer, pantebreve og værdien af tilkøbt goodwill, da de anses som driftsfremmede aktiver.

Forretningsprocenten fastsættes til den gældende kapitalafkastsats tillagt 3% jf. virksomhedsskattelovens § 9. For 2013 er forretningsprocenten 5%, da kapitalafkastsatsen er fastsat til 2%.

4.1.2.7. Kapitalisering

Ved kapitalisering vil forholdet mellem det forventede årlige afkast i forretningsprocent komme til udtryk ved den forventet levetid på goodwillen. Dette forstås ved hvor mange år den beregnede goodwill forventes at afgive afkast.

Forretningen fastsættes til kapitalafkastssatsen (2%) tillagt 8% jf. virksomhedsskattelovens § 9. Derefter fastsættes en forventet levetid på goodwillen. Når der er taget højde for disse forhold vil en kapitaliseringsfaktor blive beregnet.

De forhold der vil påvirke vurderingen af den forventede levetid på goodwill:

- Type, herunder virksomhedens/selskabets kompleksitet af ydelser og produkter. Jo mere unikt ydelsen / produktet er, jo længere kan levetiden forventes at være og omvendt.
- Branchen og om en ny startet virksomhed / ny startet selskab vil kunne opbygge en lignende goodwill på kort tid, så vil den forventede levetid antages være kort. Igen omvendt hvis det tager mange år, at opbygge en lignende værdi.
- Produktionen af et anerkendt varemærke vil påvirke levetiden mere end "ukendte" mærker således jo mere anerkendt jo længere levetid på goodwillen.

Dette har den effekt, at den beregnede goodwill vil kunne justeres, da det ikke forventes at virksomheden/selskabet vil kunne få det årlige afkast som antaget med den levetid goodwillen var fastsat til. Derfor vil levetiden kunne reguleres ned, således at virksomheden/selskabet vil kunne klare afskrivningerne samtidig med at goodwillen giver et afkast.

Nedenfor er vist et eksempel på beregningen af goodwill med en forventet levetid på 5 år og en aktivsum på kr. 2.500.000:

	3.sidste år	2. sidste år	sidste år
Resultat	100.000	200.000	300.000
Medarbejdende ægtefælle	0	0	0
Finansielle indtægter	1.000	2.000	3.000
Finansielle udgifter	5.000	10.000	15.000
Afskrivninger på tilkøbt goodwill	0	0	0
Kun ved regnskabsmæssig opgørelse:			
Eventuelle ekstraordinære poster i henhold til årsregnskabsloven	0	0	0
Kun ved skattemæssig opgørelse:			
Investeringsfondshenlæggelse	0	0	0
Forskudsafskrivninger	0	0	0
Andre ikke skatterrelevante driftsmæssige poster	0	0	0
Kapitaliseringsfaktor			
Goodwillens levetid:	5		
Renten:	10	Gældende kapitalafkastsats jf. virksomhedsskatteloven § 9 + 8%	
Aktiver			
Aktivsummen:	2.500.000		
Renten:	5	Gældende kapitalafkastsats jf. virksomhedsskatteloven § 9 + 3%	

Figur 2: Indtastning til brug for goodwill beregning jf. TSS cirkulære 2000-10

Goodwillberegning

Beregning til værdiansættelse af goodwill

	3. sidste år		2. sidste år		Sidste år	
	debit	kredit	debit	kredit	debit	kredit
Resultat		100.000		200.000		300.000
<u>Reguleringer:</u>						
Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle	0		0		0	
Finansielle indtægter	1.000		2.000		3.000	
Finansielle udgifter		5.000		10.000		15.000
Afskrivninger på tilkøbt goodwill		0		0		0
Investeringsfondshenlæggelser		0		0		0
Forskudsafskrivninger		0		0		0
Andre ikke skatterelevante driftsmæssige poster	0		0		0	
Ekstraordinære poster jf. årsregnskabsloven	0		0		0	
	<u>1.000</u>	<u>105.000</u>	<u>2.000</u>	<u>210.000</u>	<u>3.000</u>	<u>315.000</u>
Resultat		104.000		208.000		312.000
Vægtning		1		2		3
		<u>104.000</u>		<u>416.000</u>		<u>936.000</u>
						<u>1.456.000</u>
Vægtet reguleret resultat (divideret med 6)						242.667
Udviklingstendens = (resultat sidste år - resultat 3. sidste år)/2						<u>104.000</u>
						346.667
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks. 1 mio.)						<u>0</u>
						346.667
Forrentning af aktiver	aktiver: 2.500.000		rente: 5			<u>-125.000</u>
Rest til forrentning af goodwill						<u>221.667</u>
Kapitaliseringsfaktor					2,04	<u>452.055</u>
Den beregnede goodwill						<u><u>452.055</u></u>

Figur 3: Beregningen af goodwill med en forventet levetid på 5 år

4.1.3. DCF-modellen⁶

Modellen "Discounted Cash Flow" kom som juridisk vejledning i august 2009 og blev i januar 2013 ændret til en virksomhedsvejledning. Fundamentet i værdiansættelsen i DCF-modellen er den fremtidige indtjening og pengestrømme med grundlag i realiserede tal.

Dermed vil modellen få fremhævet et eller flere aktiver, som kan være unikt for selskabet og beregne den fremtidige indtjening af disse aktiver. Det at modellen vil medtage den forventede indtjening på et aktiv eller projekt, kan være mere præcis såfremt selskabet er afhængigt af enten aktivet eller projektet til sikring af den fremtidige indtjening.

Modellen er opdelt i 6 faser til værdiansættelsen af selskabet. De første 5 faser er budgetperioden, og den 6 fase er terminalperioden.

4.1.3.1. Fase 1 – Fastlæggelse af forventet cashflow

I den første fase skal ledelsen udarbejde budgetter for en 5-årig periode, hvor udgangspunktet er i de historiske regnskabstal. Budgettallene skal tage højde for den forventede vækstrate og inflation, således at budgetterne udarbejdes i nominelle priser.

Med udgangspunkt i de aflagte budgetter vil det forventede cashflow i budgetperioden udregnes. Dette gøres på følgende måde:⁷

-	Nettoomsætning
	Driftsomkostninger
=	Driftsresultat før skat (EBIT)
+	Afskrivninger og andre ikke likviditetskrævende omkostninger (eksempelvis hensættelser)
-	Betalt skat (af driftsresultat)
=	Cashearnings
+/-	Forskydning i arbejdskapital (varelager, tilgodehavender, driftslikviditet og driftsgæld)
=	Pengestrøm fra driften
+/-	Anlægsinvesteringer og – frasalg
=	Frit cashflow til långivere og ejere (FCF)
+/-	Finansielle ind- og udbetalinger (efter skat)
-/+	Afdrag/optagelse af ny gæld
=	Frit cashflow til ejere
-	Udbytte
=	Overskydende likviditet

⁶ DCF-modellen – udskrift fra www.skat.dk

⁷ Fagligt notat om den statsautoriserede revisors arbejde i forbindelse med værdiansættelse af virksomheder og virksomhedsandele.

Overgangen til det frie cashflow fra budgetterne sker ved *Driftsresultat før skat (EBIT)* hvor afskrivninger og andre ikke likviditetskrævende omkostninger tillægges, hvorved det frie cashflow vises.

Forskydningen i arbejdskapitalen er et udtryk for selskabets pengebinding i varelager, tilgodehavender, driftslikviditet og driftsgæld. Det er den likviditet, der forventes skal arbejde i selskabet for at opretholde aktiviteten. Denne post skal ikke sammenlignes med anlægsinvesteringerne, som er næste punkt, der skal tages stilling til.

Anlægsinvesteringerne og – frasalg er det ledelsen forventer, selskabet skal foretage i året. Dette er ligeledes en pengebinding for det pågældende år. Disse investeringer vil få indflydelse på driftsresultatet i form af afskrivninger.

Det endelige cashflow fremkommer først når både finansielle poster tillægges/fratrækkes ligesom eventuelle afdrag/optagelse af ny gæld skal reguleres i det frie cashflow til långivere og ejere.

4.1.3.2. Fase 2 – Estimering af diskonteringsfaktor

Ved fastsættelsen af diskonteringsfaktoren eller estimering af denne er der flere elementer, som skal tages stilling til. Dette har den betydning, at rykkes der ved en enkelt værdi, vil dette have indflydelse på diskonteringsfaktoren, som igen har indflydelse på terminalværdien.

Ved fastsættelsen af diskonteringsfaktoren skal der først tages højde for, hvilket marked selskabet henvender sig til. Er det det danske marked, som selskabet henvender sig til, er udgangspunktet en dansk investors forventning. Er det et udenlandsk marked, det europæiske eller øvrig verden, så er det naturligvis en forventning fra en investor på de markeder, som ligger til grund for værdierne i beregningen af diskonteringsfaktoren.

SKAT er af den overbevisning, at aktivitetsområdet er styrende for fastsættelsen af værdierne i egenkapitalafkastkravet og fremmedkapitalafkastkravet, men at afgrænsning af markedet ikke skal have for afgørende betydning for kapitalomkostningerne og værdiansættelsen. Dette begrundes fra SKAT's side med den stigende globalisering af forretningsmæssige aktiviteter.

En af værdierne der indgår i diskonteringsfaktoren er den risikofrie rente. Denne rente udtrykkes ved afkastet fra en risikofri investering. Både FSR og SKAT anser 10-årige statsobligationer for værende risikofrie.

En anden værdi som indgår i diskonteringsfaktoren er markedsrisikopræmien, men i modsætning til den risikofrie rente er risikopræmien mere vanskelig at opgøre. Dette skyldes, at risikopræmien er et udtryk for merafkastet fra aktiemarkedet. Der er tre tilgangsvinkler for fastsættelse af risikopræmien.

1. Rundspørge

- a. Gennemsnittet af risikopræmien ved en rundspørge hos revisionsfirmaer, banker, investorer og managementkonsulenter er på 4,5% i afkast. De fleste adspurgte vurderer risikopræmien ud fra historisk gennemsnit mens de resterende vurderer ud fra forventninger til markedet.

2. Historiske observationer

- a. Nationalbanken opgør den historiske risikopræmie og en gennemgang af dem, uanset periode, viser et spænd mellem 2 - 7% i afkast per år. Det afhænger af periodeafgrænsningen. Årsagen til spændet skyldes forskellige inflationsændringer, valg af politik, rentepolitik mv.

SKAT's vurdering og dermed anbefaling går på 4 - 5% i afkast per år. Eventuelle afvigelser i anbefalingen skal underbygges.

3. Forventninger til risikopræmien

- a. Forventningerne til markedet er den sidste mulighed for fastsættelsen af risikopræmien. Denne vurdering afvendes ikke så ofte som de to øvrige. Det skyldes de mange ubekendte faktorer, der kan og vil påvirke aktiemarkedet.

Den tredje værdi i egenkapitalafkastkravet er den selskabsspecifikke risiko. Denne værdi er et udtryk for, at der er en ekstra selskabsspecifik risiko, som ikke allerede indgår i nogle af ovennævnte beregninger. Årsagen til at denne risiko skal medtages er, hvis investeringen i selskabet er mere risikofyldt end en investering i et selskab indenfor branchen.

Ved vurderingen af fremmedkapitalafkastkravet skal selskabets kreditrating sammenholdes med andre selskaber og eventuelt sammenholdes med allerede eksisterende låneaftaler. Den rente selskabet eventuelt betaler på eksisterende låneaftaler vil kunne anvendes ligesom en kreditrating vurderer, hvilken rente selskabet vil kunne aftale med en udlåner.

Denne rente fratrukket skatten ligger til grund for afkastet af fremmedkapitalen.

Til sidst skal forholdet mellem egenkapitalafkastkravet og fremmedkapitalafkastkravet fastsættes, således at den samlede diskonteringsfaktor kan beregnes.

4.1.3.3. Fase 3 – Beregning af nutidsværdi i budgetperioden

Beregningen af nutidsværdien viser, hvad indtjeningen for år 0 vil være i de kommende budgetter. Med udgangspunkt i figur 4 fremgår det med tydelighed, at det frie cashflow i år 2013 er på t.kr. 375 mens samme indtjening i år 2018 har et cashflow på t.kr. 155.

4.1.3.4. Fase 4 – Beregning af nutidsværdi i terminalperioden

Terminalperioden er der hvor budgetterne er kommet i en steady state, hvor udviklingen er konstant. Dette kommer til udtryk ved beregningen af nutidsværdien af terminalperioden. Nutidsværdien findes ved at gange det frie cashflow i år 5 med diskonteringsfaktoren også kaldet terminalværdien. Herefter fremdiskonteres tallet til år 0 for at frembringe nutidsværdien.

4.1.3.5. Fase 5 – Samlede nutidsværdi

Denne værdi er et udtryk for det frie cashflow i budgetårene, der fremdiskonteres til år 0. Som det fremgår af figur 4 er det frie cashflow på t.kr. 1.373 i budgetårene og når tallet fremdiskonteres (ganges med diskonteringsfaktoren) giver det t.kr. 1.128 i nutidsværdi.

4.1.3.6. Fase 6 – Selskabets markedsværdi

Selskabets samlede markedsværdi i nutidsværdi fremkommer ved en sammenlægning af fase 4 og 5 fratrukket markedsværdien af den rentebærende gæld. Når disse værdier er lagt sammen vil egenkapitalen inklusiv den beregnede goodwill, som de fremtidige indtjeneringer vil bidrage til, vises hvilket jf. figur 4 er t.kr. 1.675.

Som ovenstående faser også indikerer, vil små ændringer i de enkelte faser påvirke den samlede beregning.

Nedenfor er vist et eksempel på en værdiansættelse efter DCF-modellen.

Discounted Cash-flow						
	BUDGETTAL					
t.kr.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoomsætning	1.000	989	902	759	588	421
Variable omkostninger	200	198	180	152	118	84
Dækningsgrad						
Dækningsbidrag	800	791	722	607	471	336
Faste omkostninger	200	198	180	152	118	84
Afskrivninger	100	116	121	114	97	76
Resultat før renter og skat	500	477	420	341	256	177
Skat på res. før renter og skat	-125	-117	-99	-75	-56	-39
Justeret driftsresultat	375	360	321	266	199	138
Afskrivninger	100	116	121	114	97	76
Brutto Cash-flow	475	477	443	380	297	213
Binding i arbejdskapital		0	0	0	0	0
Anlægsinvesteringer	-100	-106	-103	-92	-77	-58
Frie Cash -flow	375	371	340	288	220	155
Nutidsværdier frie Cash-flow	375	343	291	228	161	105
Diskonterings­sats	8,10				8,10%	2.694
<u>Afkast egenkapital</u>						
Risikofri rente	2,00					
Risikopræmie	5,00					
Selskabsspecifik risiko	2,00					
I alt	9,00					
Vægt	70,00					
Vægtet rente	6,30					
<u>Afkast fremmedkapital</u>						
Lånerente	8,00					
- skat	-2,00					
I alt	6,00					
Vægt	30,00					
Vægtet rente	1,80					
Rente i alt	8,10					

Terminalværdi	1.914
t.kr.	
Nutidsværdi af terminalværdi	1.297
Nutidsværdi frie cashflow	1.128
Værdi af selskabet	2.425
Kontantbeholdninger	0
Rentebærende gæld	-750
Egenkapital inklusiv goodwill	1.675

Figur 4: Eksempel på DCF-modellen

Risikoen ved anvendelse af denne model til brug for værdiansættelse af et selskab er, at den bygger på de fremtidige indtjeninger, fastsættelse af diverse renter og afkaststrater, som kan få store indflydelser på den endelige vurdering af et selskab

4.2. Omstruktureringsmodeller

Lovgivningen har siden skattereformen af 19. maj 1993 og frem til 12. juni 2009,⁸ ændret sig på væsentlige områder indenfor omstruktureringer. Efter 19. maj 1993 blev det muligt at foretage en aktieombytning jf. aktieavancebeskatningslovens § 36, da ligningslovens § 16 B, stk. 5 omhandlende holdingselskaber samtidig blev ophævet.

Herefter har ophævelsen af pro rata-kravet den 1. juli 2002 medført en forøgelse af skattefrie spaltninger af de aktieombyttede selskaber. Da loven igen den 18. april 2007 blev ændret ved lovforslag nr. 343, hvis vigtigste regulering var aktieavancebeskatningslovens § 36 A, der gav selskaberne tilladelse til at udføre omstruktureringer uden tilladelse.⁹

Begrundelsen for omstruktureringerne skal stadig udarbejdes og være begrundet i forretningsmæssige henseender. En skatteudskydelse er, som tidligere år, stadig ikke en gyldig begrundelse for omstruktureringer.

I lovændringen 1. juli 2002 blev kredsen af personer, der kan overdrages med succession til, udvidet således at denne også omfatter nærtstående medarbejdere jf. ABL § 35.

I juni 2009 kom lovforslag nr. 525, hvilket medførte, at den tidligere regel om ejertid på 3 år blev ophævet og retten til skattefri udbytte ved minimum 10% ejerskab uanset ejertid vedtaget.¹⁰

En model som udspringer af ændringen i 2009 er opdelingen af aktieklasser, hvor aktiekapitalen opdeles i A- & B-aktier. Denne model tager afsæt i selskabsretten og skattelovgivningen.¹¹

De ovenstående lovændringer er dem, som har fået størst indflydelse på omstruktureringerne og dermed de foretagne generationsskift.

⁸ Generationsskifte og omstrukturering, side 13

⁹ Lovforslag nr. 343 af 18. april 2007

¹⁰ Lovforslag nr. 524 af 12. juni 2009

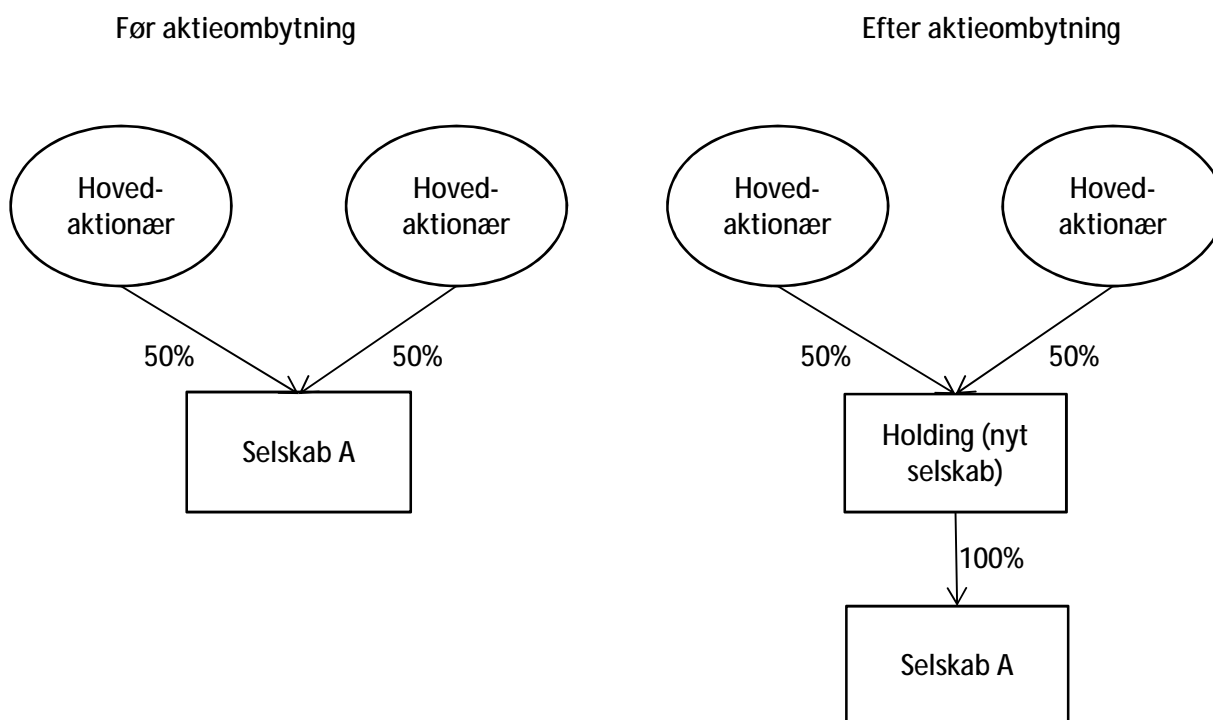
¹¹ SKM2010.2SR – opdeling af aktieklasser

4.2.1. Aktieombytning

Muligheden for foretagelse af en aktieombytning har indtil 1. januar 2006 kun været muligt som en skattepligtig aktieombytning. Med virkning fra 1. januar 2006 blev det også muligt at udføre en aktieombytning skattefrit ved indførelsen af fusionsdirektivet 90/434/EØF, der efterfølgende er ændret til 2009/133/EF.¹² Direktivet blev vedtaget i lov nr. 1413 af 21. december 2005, og indført i ABL § 13. Denne lov er nu ændret således at reglerne er beskrevet i § 36 i ABL.

Ved indførelsen af SL § 40, stk. 6 er det muligt at foretage en aktieombytning med tilbagevirkende kraft regnskabsmæssigt. Dette gælder for både den skattepligtige og skattefrie ombytning. Dette medførte en mere glidende gennemførelse af de skattefrie kombi-sager, hvor aktieombytningen blot er første step.

En typisk aktieombytning ser ud som følgende:

Figur 5: Eksempel på en aktieombytning til et nyt selskab

4.2.1.1. Skattepligtig

Vælges aktieombytningen foretaget som skattepligtig vil dette sidestilles med afståelse af selskabet jf. reglerne i ABL kapitel 7.¹³ Det betyder, at afståelse vil være almindelig aktieavance og blive beskattet som aktieindkomst for personer. Har personen store skattemæssige underskud i aktieindkomsten, vil avancen

¹² Generationsskifte og omstrukturering, side 192

¹³ Aktieavancebeskatningsloven

modregnes heri. Selskaber vil afstå skattefrit, hvis der er tale om datterselskabsaktier eller koncernselskabsaktier.

Da afståelsen skal opgøres efter reglerne i ABL, vil ombytningen ikke kunne foretages med tilbagevirkende kraft skattemæssigt og ombytningen vil have virkning fra overdragelsestidspunktet. Der er kommet en lempelse i SL § 40, stk. 6, hvor ombytningen regnskabsmæssigt kan foretages med tilbagevirkende kraft.

Sker ombytningen indenfor en koncern, vil både det afgivne og det erhvervende selskab indtræde i sambeskatningen på ombytningstidspunktet. Dette er det eneste, SKAT skal have meddelelse om ved en skattepligtig aktieombytning.

4.2.1.2. Skattefri

For at der kan gennemføres en skattefri aktieombytning jf. ABL § 36, er der nogle vigtige betingelser som skal opfyldes. En gyldighedsbetingelse for en gennemførelse af en skattefri aktieombytning er, at den skal ske til handelsværdier jf. ABL § 36 stk. 6, 2. pkt.

En betingelse for gennemførelse af en skattefri aktieombytning er, at aktionæren er fuldt skattepligtig til Danmark.

Derudover er det et krav, at ejerfordelingen er uændret efter ombytningen uanset om aktionæerne / anpartshaverne får aktier / anpartar i det nye selskab eller får udbetalt udligningssummer. Hvis der vælges udbetaling af udligningssummer, er der med virkning fra 20. november 2013 sket en ændring i beskatningen, således at aktionæerne / anpartshaverne skal beskattes som udbytte i stedet for skattepligtig indkomst.¹⁴

Efter den gennemførte aktieombytning, er der intet til hinder for ændring i ejerandelen / stemmeflertallet,¹⁵ da denne skal være intakt på ombytningstidspunktet, men gerne må ændres efterfølgende. Eneste krav er overholdelse af holdingkravet på 3 års ejertid.

Selskaber omfattet af ABL § 36 stk. 1 er danske selskaber, selskaber i en medlemsstat eller selskaber der svarer til et dansk anparts- eller aktieselskab. Der er i opgaven afgrænset fra omstruktureringer med udenlandske selskaber, hvorfor dette ikke beskrives dybere.

¹⁴ Revifaxen nummer 1137 – Vedtagelse af L 81.

¹⁵ SKM2009.646.SR

Selve ombytningen kan ske til et nystiftet selskab eller ved indskud af "ny kapital" i et eksisterende selskab. Sker ombytningen til et nystiftet selskab, skal kravene for stiftelse af selskab med andet end kontanter overholdes. Der vil dermed skulle udarbejdes stiftelsesdokument, vedtægter samt vurderingsberetning, hvori værdien af kapitalandelene fremgår. Indsendelsesfristen er ligeledes 2 uger efter underskrivelse af dokumenterne.

Bliver aktieombytningen gennemført til et eksisterende selskab, vil dette blive anset som en kapitalforhøjelse af det eksisterende selskab. Dermed skal reglerne i selskabslovens kapitel 10, som omhandler kapitalforhøjelser, overholdes.

Det har den betydning, at generalforsamlingen skal beslutte om forhøjelsen af kapitalen, ligesom det skal meddeles til det nuværende selskabs aktionærer / anpartshavere. Er ejerkredsen den samme, vil en meddelelse være underordnet.

Ved tegning af de nye kapitalandele skal der jf. SL § 36 & 37 udarbejdes en vurderingsberetning medmindre ledelsen udarbejder en erklæring efter SL § 38, stk. 2 om undtagelse om kapitalandelene skal medtages på baggrund af seneste aflagte årsregnskab. Igen skal to-ugers fristen overholdes overfor Erhvervsstyrelsen.

I forbindelse med den skattefrie aktieombytning, uanset om den foretages med eller uden tilladelse, skal anmeldelseskravene og værnsreglerne overholdes. Kan kravene ikke overholdes, vil aktieombytningen blive gjort skattepligtig med tilbagevirkende kraft.

4.2.1.2.1. Med tilladelse

Ved en skattefri aktieombytning med tilladelse er der nogle krav, som skal opfyldes. Selve ombytningen skal foretages efter ABL § 36 samt fusionsdirektivet, selvom aktieombytninger ikke er underlagt FUL.

I ABL § 36, stk. 4, 2. pkt. er der indført et krav om, at aktieombytningen skal være gennemført senest 6 måneder efter første ombytningsdag. Vælges den skattefrie aktieombytning gennemført med tilladelse fra SKAT, vil der ligeledes være en frist på 6 måneder fra SKAT's afgørelse på tilladelsen. Begge frister kan forlænges af SKAT, hvis ansøgeren på ansøgningstidspunkt ved fristen ikke kan overholdes.

Selve tilladelsen skal være forretningsmæssigt velbegrundet. Det kan være etablering af en koncernstruktur med efterfølgende udvidelse af datterselskaber, hvori nye aktiviteter startes op. Det er vigtigt, at ansøgningen indeholder forretningsmæssige begrundelser og ikke begrundelse i kapitalejernes forhold med

skatteundgåelse eller skatteudskyldelse. Forholdene kan nævnes i ansøgningen, men må ikke fremstå som væsentlige.

Når tilladelsen udarbejdes med førnævnte forretningsmæssige begrundelse, er det vigtigt at nævne dem alle, da tilladelsen er gældende i 3 år. I ansøgningen bør fremtidige skattefrie omstruktureringer nævnes, såfremt ledelsen / kapitalejerne er bekendt med dem. Det er specielt ved generationsskifte disse forhold skal nævnes i ansøgningen.

Såfremt der efterfølgende ønskes foretaget andre omstruktureringer indenfor 3-års fristen, skal dette anmeldes skriftligt til SKAT senest 3 måneder før gennemførelsen af ændringen. Såfremt ændringen er pludselig opstået, hvor det erhvervende selskab har været uden indflydelse, er der særrregel om denne ændring, som senest 1 måned efter gennemførelsen skal være meddelt skriftligt til SKAT.

De ændringer, der kræver en ekstra anmeldelse til SKAT er:

- Salg af kapitalandele i datterselskabet uanset køber
- Skattefrie omstruktureringer indenfor koncernen
- Kapitalændringer i datterselskabet
- Udstedelse af medarbejderaktier inklusiv købs- og salgretter
- Ændring i den bestemmende indflydelse i datterselskabet
- Frasalg af aktiviteter i datterselskabet
- Udlodninger i datterselskabet større end årets resultat

Selve tilladelsen er ikke noget SKAT bare giver, hvilket flere afgørelser fra SKAT viser. Mange af afvisningerne går på at SKAT vurderede ansøgningerne til at være skatteunddragelse, eller de forretningsmæssige begrundelser var for svage og ikke konkrete nok.

Når tilladelsen er modtaget og aktieombytningen er foretaget, er der nogle retsvirkninger for henholdsvis det erhvervede selskab, det erhvervende selskab samt selskabsdeltagerne. De er forskellige for alle tre parter.

Det erhvervede selskab vil efter den skattefrie aktieombytning skifte ejer og typisk indgå i en sambeskatning med det erhvervende selskab. Aktiviteten fortsætter uændret og har selskabet inden

ombytningen haft skattemæssige underskud, vil disse ikke indgå i sambeskatningen, men kun kunne fremføres for det erhvervede selskab.

Der er derimod andre retsvirkninger i det erhvervende selskab efter den skattefrie aktieombytning. Selskabet vil indgå som administrationselskab i sambeskatningen, som vil starte fra indkomstårets start.

Selskabsdeltageren / -deltagerne vil ikke blive beskattet ved den skattefrie aktieombytning og de modtagne kapitalandele anses anskaffet på samme tidspunkt som de oprindelige ligesom anskaffelsessummen. Der sker dermed fuld succession.

4.2.1.2.2. Uden tilladelse

Siden 1. januar 2007 har det været muligt at foretage en skattefri aktieombytning uden tilladelse jf. de gældende regler i ABL § 36 A. Denne er i dag ændret til ABL § 36 i forbindelse med forårspakken, ligesom nogle af de gamle værnsregler er fjernet. Årsagen til at loven blev ændret tilbage i 2006, var for at lette processen for skattefrie omstruktureringer, specielt i kombi-sager.

I forbindelse med vedtagelse af denne ændring i ABL § 36 A, kom der også nogle værnsregler, som efterfølgende er blevet erstattet af holdingkravet. Den første værnsregel var ejertiden på 3 år, hvor salg af aktierne / anparterne var skattefri. Den anden var udbyttebegrænsningen, således at datterselskabet ikke kunne "slankes". Den tredje var muligheden for anvendelse af tab på aktier til modregning i avance i datterselskabsaktierne.

Den sidste værnsregel, som stadig er gældende er, at kapitalandelene skal "handles" til handelsværdi i forbindelse med den skattefrie aktieombytning. Det vil sige, at det erhvervende selskab kan få en højere anskaffelsessum for det erhvervede selskab, end det egenkapitalen udviste i seneste aflagte årsregnskab.

De selskaber, som kan anvende reglerne om skattefri aktieombytning uden tilladelse er de samme, der kan med tilladelse. Dermed er der ikke ændret i kredsen af selskaber, som kan anvende reglerne.

En værnsregel som blev vedtaget i 2010, er holdingkravet, som indbefatter en ejertid på 3 år efter den gennemførte aktieombytning. Der må gerne foretages andre skattefrie omstruktureringer inden for de 3 år, men ønskes det at sælge datterselskabet, skal der med tilbagevirkende kraft anmodes SKAT om at foretage den oprindelige aktieombytning med tilladelse inklusiv efterfølgende afståelse af datterselskabet.

Dette skyldes, at efter 2010, hvor holdingkravet blev indført, blev det samtidig muligt at sælge datterselskabsaktier skattefrit uanset ejertid. Tidligere var kravet ejerskab på tre år eller mere. Porteføljeaktier er derimod skattepligtige uanset ejertid.

Vælges datterselskabsaktierne / -anparterne alligevel solgt indenfor de første tre år, vil selve salget være skattefrit, mens aktieombytningen vil blive gjort skattepligtig i stedet for skattefri.

Netop muligheden for foretagelse af andre skattefrie omstruktureringer indenfor de første tre år gør, at generationsskifte er muligt gennemført på relativ kort tid samt øvrige omstruktureringer, der kræver en skattefri aktieombytning først. Holdingkravet vil stadig være gældende for den oprindelige aktieombytning uanset hvilke omstruktureringer, der er foretaget efterfølgende.¹⁶

Ligesom ved den skattefrie aktieombytning med tilladelse, vil det erhvervede selskab fastholde sin aktivitet uændret og eventuelt indgå i sambeskatning med det erhvervede selskab ved indkomstårets start. Ligeledes vil eventuelle skattemæssige underskud være særunderskud efter aktieombytningen.

Det erhvervende selskab vil ligesom ved aktieombytning med tilladelse indgå i sambeskatning med det erhvervede selskab ved indkomstårets start. Derudover anses kapitalandelene for erhvervet på ombytningstidspunktet og til den beregnede handelsværdi, som er anskaffelsessummen. Der sker ligeledes ikke succession mellem den tidligere kapitalejer og det erhvervende selskab for anskaffelsestidspunktet og –sum.

For kapitalejeren af det erhvervende selskab inden den skattefrie aktieombytning gælder samme retsvirkninger, som hvis ombytningen var foretaget med tilladelse. Dermed er kapitalejeren hverken bedre eller dårligere stillet ved gennemførelse af skattefri aktieombytning uden tilladelse, som var den gennemført med tilladelse.

4.2.2. Tilførsel af aktiver

Denne omstruktureringsmodel er en ren skatteretlig model, da SL ikke indeholder regler herom. Selskabsretligt vil en tilførsel af aktiver enten være apportindskud ved stiftelse af nyt selskab eller kapitalforhøjelse ved tilførsel af aktiver til et eksisterende selskab.

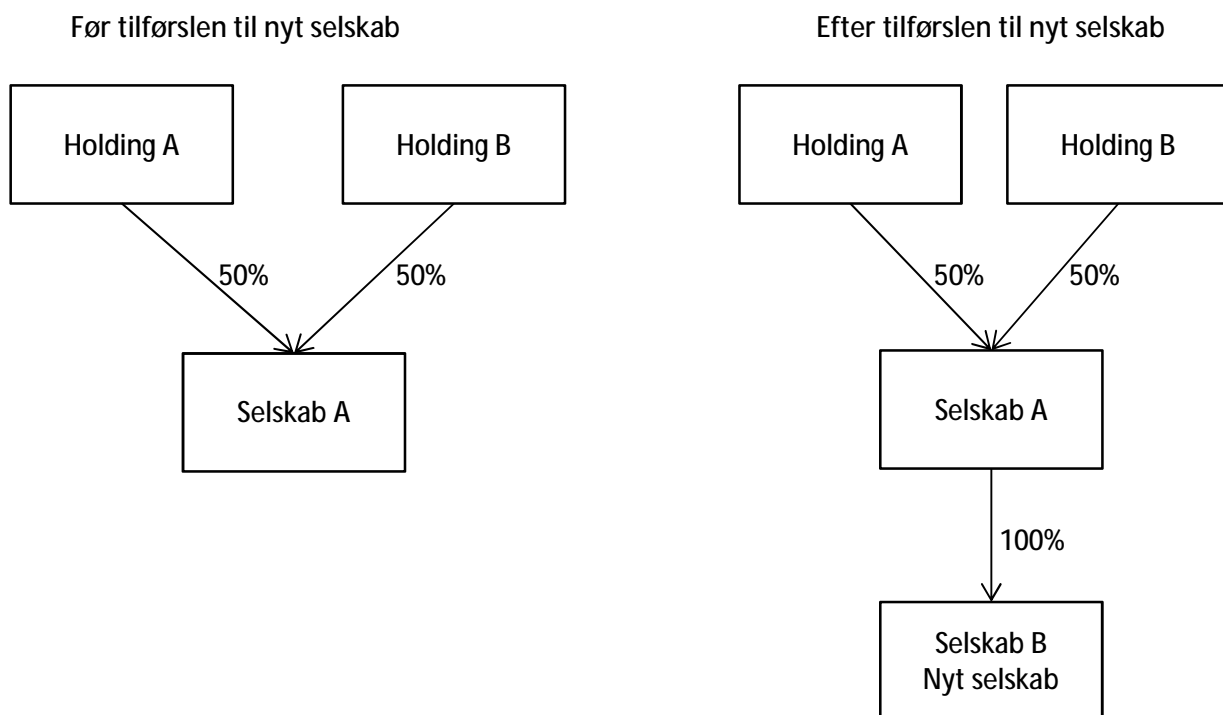
¹⁶ ABL § 36, stk. 6, 3. pkt.

Eneste lov, der kan henvises til er FUL § 15c og modellen kan defineres som skrevet i FUL § 15c, stk.2:

“Ved tilførsel af aktiver forstås den transaktion, hvorved et selskab uden at være opløst tilfører den samlede eller en eller flere grene af sin virksomhed til et andet selskab mod at få tildelt aktier eller anparter i det modtagende selskabs kapital.”

Med udgangspunkt i ovenstående definition kan det udledes, at det indskydende selskab vil fortsætte. Det indskyder en eller flere grene til det modtagende selskab. Betalingen kan kun ske ved at det indskydende selskab modtager kapitalandele i det modtagende selskab. Det modtagende selskab kan enten være et nystiftet eller et eksisterende selskab.

Nedenfor er vist et eksempel på tilførsel af aktiver til et nyt selskab. Eksemplet går på to hovedaktionærer via deres holdingselskaber ønsker at skabe en sambeskatningskreds i deres koncern inden de starter nye aktiviteter op. Metoden vil også kunne ses som modsat aktieombytning, da driftsselskabets aktivitet tilføres ned i et nyt driftsselskab.

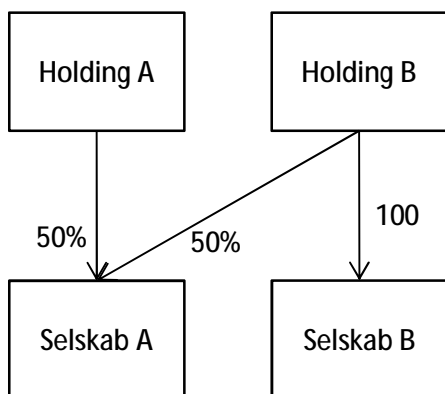

Figur 6: Eksempel på tilførsel af aktiver til nyt selskab

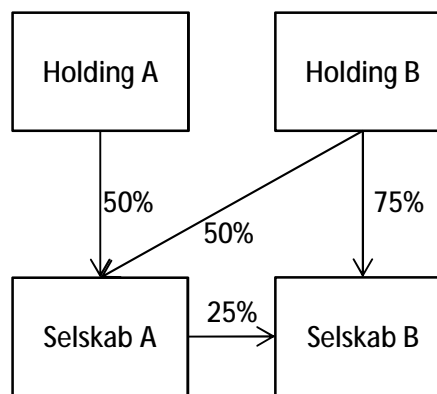
Ved gennemførelse af ovenstående eksempel sker der en stiftelse af et nyt selskab, hvorfor reglerne herfor skal overholdes. Det vil sige, at der skal udarbejdes stiftelsesdokumenter, vedtægter og vurderingsberetning med oversigt over værdien af aktiver, der indskydes fra det indskydende selskab. Selve stiftelsen skal være anmeldt til Erhvervsstyrelsen senest 2 uger efter stiftelsesdokumentet er underskrevet.

Vælges tilførslen af aktiver til et eksisterende selskab vil eksemplet nedenfor belyse, hvordan det kan se ud. I det viste eksempel er det far og søn, hvor sønnen er ved at overtage deres fælles selskab. Aktiviteten i det fælles selskab overføres til sønnens selskab mod kapitalandele i sønnens selskab.

Før tilførslen til eksisterende selskab

Efter tilførslen til eksisterende selskab

Figur 7: Eksempel på tilførsel af aktiver til eksisterende selskab.

Ved tilførsel af aktiver til et eksisterende selskab er der nogle andre krav, som skal overholdes. Selve tilførslen ses som en kapitalforhøjelse i det modtagende selskab, hvorfor reglerne i SL kapitel 10 skal overholdes.

Ligesom ved aktieombytningen til et eksisterende selskab er procedurekravene at forslaget til kapitalforhøjelsen skal forelægges aktionærerne, der skal godkende, at kapitalforhøjelsen sker med andre værdier end kontanter. Ved en kapitalforhøjelse med andre værdier end kontanter skal der udarbejdes en vurderingsberetning med værdien af de indskudte aktiver og passiver. Ligeledes skal Erhvervsstyrelsen have meddelelse senest 2 uger efter fristen for indbetalingen af kapitalandelene eller indbetalingen er udført.

Dog skal det nævnes, at SKAT ikke har accepteret kapitalandele i et andet selskab som værende en selvstændig gren.¹⁷ Det har den betydning, at et selskab kan tilføre sine kapitalandele til et andet selskab mod at modtage kapitalandele i det modtagende selskab. Specielt ved generationsskifter ville dette have været en god mulighed, som dog ikke er tilladeligt ifølge SKAT.

Ligesom ved aktieombytningen kan tilførsel af aktiver foretages skattepligtigt og skattefrit. Begge metoder er beskrevet nedenfor i henholdsvis afsnit 4.2.2.1 og 4.2.2.2. Derudover kan der i den skattefrie metode vælgesat foretages tilførslen med tilladelse og uden tilladelse.

¹⁷ SKM2011.90.SR – Skattefri spaltning – aktiebeholdning ikke en virksomhedsgren.

4.2.2.1. Skattepligtig

Ved en skattepligtig tilførsel af aktiver kan reglerne i FUL ikke anvendes men derimod de almindelige regler for overdragelse af aktiver. Der vil i den forbindelse ske beskatning af afståelsen i det indskydende selskab. De poster hvor der typisk vil ske beskatning er på genvundne afskrivninger, afståelse af goodwill, ejendomsavance og kursgevinster.

Selve afståelsesbeløbet for det indskydende selskab vil være handelsværdien, der opgøres til overdragelsestidspunktet. Handelsværdien vil ligeledes være den anskaffelsessum, som det indskydende selskab får på de tildelte kapitalandele i det modtagende selskab.

Det modtagende selskab vil samtidig overtage aktiverne til handelsværdierne på overdragelsestidspunktet. Det kan betyde, at de overtagede aktiver får en opskrivning, der kan afskrives på, i forbindelse med tilførslen. Denne opskrivning vil indgå i det indskydende selskabs afståelsessum til beskatning.

Hovedreglen for hvornår tilførslen af aktiver er sket er når stiftelsesdokumenterne er underskrevet, eller generalforsamlingen har godkendt apportindsuddet fra det indskydende selskab. Der er dog en mulighed for, at tilførslen kan ske med tilbagevirkende kraft, hvilket fremgår af SEL § 4, stk. 5. Dog gælder denne lov kun ved tilførsel af aktiver til et nyt selskab. Skuffeselskaber accepteres heller ikke.

Udover det at det modtagende selskab skal være nystiftet, skal det indskydende selskab eje samtlige kapitalandele i det modtagende selskab samt overdragelsen skal gælde en hel virksomhed. For et indskydende selskab, der driver to virksomheder i et selskab vil opdelingen være ligetil, mens et selskab, der kun driver en virksomhed vil skulle overdrage dette fuldt ud.

Den valgte skæringsdato som det indskydende selskab beslutter, må tidligst være fra efter det indskydende selskabs regnskabsafslutning. Antaget det indskydende selskab har 31/12 regnskabsår, vil det modtagende selskab tidligst have virkning fra 1/1.

Sker tilførslen af aktiver med tilbagevirkende kraft, vil det modtagende selskab have mulighed for at indregne indtægter og udgifter fra det indskydende selskab pr. skæringsdatoen. Det har den betydning for det modtagende selskab, at det rent skattemæssigt har virkning fra skæringsdatoen og det resultat, der er kommet i perioden frem til vedtagelsen tilfalder selskabet. Et eventuelt underskud kan fremføres.

Det indskydende selskab kan dog ikke overføre fremførbare underskud til det modtagende selskab, men vil sagtens selv kunne anvende dem i fremtiden. Med udgangspunktet i figur 6 vil det indskydende selskab kun kunne anvende underskuddet i egne fremtidige indtjening, da det vil være særunderskud. Er underskuddet fremkommet i en sambeskatning, vil det stadig anvendes i de sambeskattede selskaber.

Et godt argument for at gennemføre tilførslen af aktiver som skattepligtig med udgangspunkt i ovenstående eksempel fra figur 6, hvor aktiverne tilføres nedad til et nyt selskab, er hvis det indskydende selskab har store skattemæssige underskud, der kan modregnes i afståelsessummen. Her vil skatten kunne blive nedbragt ved anvendelse af det skattemæssige underskud.

For det modtagne selskab vil det indtræde i sambeskatningen pr. skæringsdatoen. Det samme gælder for handelsværdierne, der skal indregnes pr. 1. januar, hvis det er skæringsdatoen.

Hvad angår kapitalandelene i det indskydende selskab, så skal de først indregnes som anskaffet pr. gennemførselsdagen. Så er gennemførslen først sket 31. maj f.eks., er det denne dag kapitalandelene anses for anskaffet men med handelsværdierne fra 1. januar. Det er vigtigt, at datoen ikke er senere end 6 måneder efter skæringsdatoen, da det er en vigtig betingelse, hvis reglerne om tilførsel af aktiver med tilbagevirkende kraft skal anvendes.

Den anden betingelse er, at de underskrevne selskabsretlige dokumenter senest 1 måned efter stiftelsen, indsendes til SKAT.

Det modtagende selskab vil med hjemmel i SL 40, stk. 6 vælge regnskabsperiode svarende til det indskydende selskab. Det til trods for SL § 40, stk. 3 pointerer, at et nystiftet selskab normalt har retsvirkning pr. stiftelsesdokumenternes underskrift. Dermed vil det modtagende selskab have første regnskabsdag fra 1/1, hvis det indskydende selskab anvender denne som startdag.

4.2.2.2. Skattefri

Den skattefrie tilførsel af aktiver kan som skrevet tidligere foretages med tilladelse og uden tilladelse. Det har ikke altid været sådan. Først i 2007 blev det muligt at foretage tilførslen uden tilladelse. Kravene til begge muligheder er ikke alle ens, men vil blive beskrevet i afsnittene 4.2.2.2.1 og 4.2.2.2.2.

Fælles for den skattefrie tilførsel af aktiver med tilladelse og uden tilladelse er, at de objektive betingelser, der omfatter virksomhedsgren, drift ved egne midler, vederlæggelse og tilførselsdato. Når en tilførsel af

aktiver anvendes, er kravet, at hele virksomhedsgrenen overdrages jf. FUL. Definitionen på en virksomhedsgren¹⁸ kan være svær at fastsætte, hvis et selskab har mange biaktiviteter. Derudover hvis flere af virksomhederne i selskabet anvender samme driftsmidler til deres aktivitet.

Fast ejendom vil blive anset som værende en selvstændig gren og vil dermed kunne tilføres til enten et nyt selskab eller et eksisterende selskab. Hvorimod som tidligere nævnt kapitalandele ikke vil blive anset værende selvstændig virksomhed. En balancetilpasning forud for gennemførelsen vil ikke altid være tilladt.

SKM2009.484.HR og SKM2005.87.LSR er to forskellige sager, som begge blev tilbagekaldt pga. manglende overholdelse af FUL § 15 c.

I den første sag var der optaget lån umiddelbart inden tilførslen blev udført, og det var ikke både provenuet og gælden, der blev tilført til det modtagende selskab. Havde både provenuet og gældsforpligtelsen valgt overdraget ville hele virksomheden været overdraget.

Antaget at lånet ikke var optaget, men at det indskydende selskab havde undladt at overdrage alle likviditeter med argumentet om at de overdragede likviditeter var nok kapital for den videre drift samt at det modtagende selskab ville kunne have opnået samme lån, som det indskydende selskab inden tilførslen af aktiver var foretaget.

Dermed vil det modtagende selskab kunne fungere ved egne midler medmindre virksomhedsgrenen har en negativ egenkapital, så ville tilførslen ikke kunne være gennemført. Er der sikkerhedsstillelser og kautioner forbundet med virksomhedsgrenen inden tilførslen, vil disse kunne føres med over, men der må ikke opstå nye som følge af den skattefrie tilførsel af aktiver.

Hvad angår den anden sag blev der udloddet udbytte til det indskydende selskab, som væsentligt oversteg årets resultat og dermed blev anset som kontant vederlag for tilførslen. Netop vederlæggelse af kontanter for tilførsel af aktiver strider mod FUL's definition. Her er kravet, at tilførslen af aktiver skal vederlægges med kapitalandele. Dommen blev stadfæstet i Landsskatteretten.

¹⁸ FUL § 15 c, stk. 2

Har det indskydende selskab kapitalandele i det modtagende selskab inden tilførslen, vil disse kapitalandele ikke blot kunne forhøjes med handelsværdien, men der skal udstedes nye. Hvis det modtagende selskab er i besiddelse af egne kapitalandele, kan disse anvendes til vederlæggelse for det indskydende selskab.

Tilførselsdatoen skal have sammenfald med skæringsdatoen. Sker tilførslen til et eksisterende selskab skal skæringsdatoen være datoen for 1. dag i det modtagende selskabs indkomstår. Sker tilførslen til et nyt selskab vil skæringsdatoen være lig åbningsbalancedatoen.

Udover ovennævnte fælles krav er der også nogle skattemæssige konsekvenser, som er ens. Det betyder, at det modtagende selskab succederer i de aktiver og passiver det indskydende selskab tilføjer det modtagende selskab. Det vil have den betydning, at anskaffelsestidspunkter og –summer forbliver uændrede og ligeledes vil de skattemæssige værdier være uændrede. Anskaffelsehensigten forbliver også uændret.¹⁹

For det indskydende selskab vil successionen betyde, at der ikke sker afståelsesbeskatning. Anskaffelsessummen for kapitalandelene vil være handelsværdien med tillæg/fradrag af den udskudte skat for de overdragede skattemæssige værdier. Anskaffelsestidspunktet er tilførselsdatoen og ikke skæringsdatoen. Eventuelle ændringer i de tilførte aktiver og passiver i perioden fra skæringsdatoen til tilførselsdatoen skal reguleres.

Kapitalejerne i det indskydende selskab er uberørte ved tilførslen.

Den skattefrie tilførsel af aktiver med tilladelse og uden tilladelse kan ligeledes foretages med tilbagevirkende kraft med hjemmel i SL § 40, stk. 6 såfremt datoen for åbningsbalancen er samme dag som dag 1 i det modtagende selskab. Herved vil en tilførsel af aktiver kunne gennemføres med maksimalt 12 måneders tilbagevirkende kraft.

Hvis det indskydende selskab i dets første regnskabsår på 18 måneder vælger at tilføre aktiver til et nyt selskab, kan dette ske med tilbagevirkende kraft med mere end 12 måneder.

Sker der tilførsel af aktiver til et eksisterende selskab, skal tilførselsdatoen i det indskydende selskab være lig dag 1 i det modtagende selskabs indkomstår. Specielt ved tilførsel af aktiver fra et selskab med

¹⁹ FUL § 8

kalenderår som periode over til et selskab med skævt regnskabsår, vil der opstå en genoptagelse af et allerede aflagt regnskab for det indskydende selskab.

Hvis tilførslen giver ændringer i sambeskatningsstatussen for begge selskaber vil SEL § 31 have forrang i forhold til FUL § 5, stk. 3. Dette er for at undgå overførsel af indkomst fra skæringsdatoen til vedtagelsen af tilførslen. Det har den effekt, at der skal udarbejdes en delopgørelse fra skæringsdatoen og frem til vedtagelsen, der skal medtages i det indskydende selskabs kapitalejers skattemæssige opgørelse, såfremt dette er et selskab.

Ved et nystiftet selskab vil sambeskatningen først opstå ved etableringen af indkomståret, hvorfor der ikke skal laves delopgørelser.

Har det indskydende selskab opnået et underskud i perioden fra skæringsdatoen til tilførslen er gennemført, vil dette som udgangspunkt kunne modregnes i det modtagende selskabs indkomst i tilførselsåret. Dog må underskuddet maksimalt modregnes i underskuddet før afskrivninger. Er selskaberne sambeskattet fra før skæringsdatoen vil underskudsbegrænsningen ikke være gældende.²⁰

Underskud fra tidligere år, i både det indskydende selskab og det modtagende selskab, vil ikke kunne fremføres til modregning i det modtagende selskabs indkomst. Det indskydende selskab vil kunne fremføre egne underskud til modregning i fremtidige indtjener og anses for særunderskud. Var selskaberne sambeskattede inden tilførslen, vil et underskud i tilførselsåret kunne modregnes i det modtagende selskab.

I de tilfælde hvor det modtagende selskab er et eksisterende selskab og det har fremførbare underskud, vil dette ikke kunne modregnes i de fremtidige indkomster for det modtagende selskab. Er det modtagende selskab sambeskattet med andre selskaber end det indskydende selskab, vil underskuddene kunne anvendes i de sambeskattede selskaber. Underskud hos sambeskattede selskaber vil heller ikke kunne anvendes i det modtagende selskab.

De kildeartsbegrænsede tab efter ABL, KGL og EBL vil kunne fremføres i det indskydende selskab, mens de i det modtagende selskab vil være tabt.²¹

²⁰ FUL § 8, stk. 6 og 7

²¹ FUL § 8, stk. 8

Som nævnt i SKM2005.87.LSR vil udlodning fra det modtagende selskab til det indskydende selskab være behæftet med megen overvågning i tilførselsåret. Hvis der skal foretages udlodning i tilførselsåret, bør dette maksimalt udgøre årets resultat fra tilførselstidspunktet og året ud.

Selve meddelelsen til SKAT skal ske via det modtagende selskabs selvangivelse, hvori der skal afkrydses, at selskabet har deltaget i skattefri omstrukturering og om denne er foretaget med eller uden tilladelse.

4.2.2.2.1. *Med tilladelse*

Ved tilførsel af aktiver med tilladelse er der nogle krav til ansøgningen til SKAT, som skal overholdes. Selve ansøgningen skal indsendes, inden tilførslen kan gennemføres. Der er en undtagelse vedrørende indsendelse af ansøgning om tilladelse, som vedrører allerede gennemførte tilførsler uden tilladelse, der efterfølgende ønskes gennemført med tilladelse. Mere herom i afsnit 4.2.2.2.2.

Selve ansøgningen skal indeholde en forretningsmæssig begrundelse for tilførslen, ligesom de faktiske forhold skal være beskrevet fyldestgørende. Derudover skal ansøgningen have en redegørelse for den valgte virksomhedsgren, hvis kun en del af det indskydende selskab skal tilføres til det modtagende selskab.

Sammen med ansøgningen skal der vedlægges en balance fra det indskydende selskab og en balance fra det modtagende selskab (undtaget hvis det er et nystiftet selskab). Begge balancer skal være fra før tilførslen. Herudover hvilke aktiver og passiver der overdrages, eventuelle reguleringer, en åbningsbalance for det modtagende selskab, en balance for indskydende selskab efter tilførslen samt oplysninger om eventuelle sikkerhedsstillelser og kautioner mv.

Hvis en tilladelse opnås, kan den eventuelt gives med vilkår omkring ejertid på de modtagne kapitalandele i det modtagende selskab.²² SKAT kan også give andre vilkår for tilladelsen for at sikre de objektive betingelser og såfremt disse vilkår overskrides bliver tilførslen af aktiver gjort skattepligtig. Derudover kan tilladelsen gives uden vilkår samt ansøgningen kan afvises.

Hvis en ansøgning om tilførsel af aktiver ikke beskriver salg af kapitalandelene indenfor 3 år, som svarer til holdingkravet i de skattefrie tilførsler uden tilladelser og SKAT ikke indskriver dette vilkår, vil kapitalandelene indenfor 3 år kunne sælges uden det udløser skat. Kapitalandelene skal dog være klassificeret som datterselskabs- eller koncernselskabsaktier.

²² SKM2006.574.LSR

Udover anmeldelsen til SKAT via selvangivelsen så skal den skattefrie tilførsel af aktiver meddeles til Erhvervsstyrelsen sammen med de underskrevne selskabsretlige dokumenter.

4.2.2.2. Uden tilladelse

Den skattefrie mulighed blev en realitet i 2007, hvor den blev indført med nogle værnsregler, der efterfølgende er blevet ændret i 2010. Ændringen af værnsreglerne betød, at holdingkravet blev indført jf. FUL § 15 c, stk. 1.

Holdingkravet går på, som ved de øvrige omstrukturingsmuligheder, at kapitalandelene skal ejes mindst 3 år fra vedtagelsen af tilførslen. Der er dog to undtagelser til dette krav, hvilket er hvis kapitalandelene ændres fra datterselskabsaktier til porteføljeaktier. Derudover hvis der er tale om kapitalandele hvor holdingkravet allerede er gældende, her vil restløbetiden følge kapitalandelene.

Overskrides dette krav, vil tilførslen anses for værende skattepligtig, medmindre en ansøgning om tilladelse til tilførsel af aktiver med efterfølgende salg sendes til SKAT senest 1 måned efter afståelsen.

En vigtig betingelse som frafalder ved gennemførsel af tilførsel af aktiver uden tilladelse er de subjektive betingelser, der omhandler den forretningsmæssige begrundelse for tilførslen. Skattetænkning kan derfor sagtens være det væsentlige i omstruktureringen. Dog vil en tilladelse efterfølgende være svær at indhente, hvis dette findes nødvendigt pga. holdingkravet og salg indenfor 3 år.

Er der tvivl om, hvorvidt de objektive krav er overholdt og de subjektive krav ikke kan overholdes vil det i praksis være normalt at anmode SKAT om bindende svar før tilførslen gennemføres.

4.2.3. Spaltning

Reglerne / lovgivningen for spaltning af et selskab findes i henholdsvis SL § 254 – 270 (kapitel 15 i SL) og FUL § 15 a – 15 b. I FUL defineres en spaltning således:

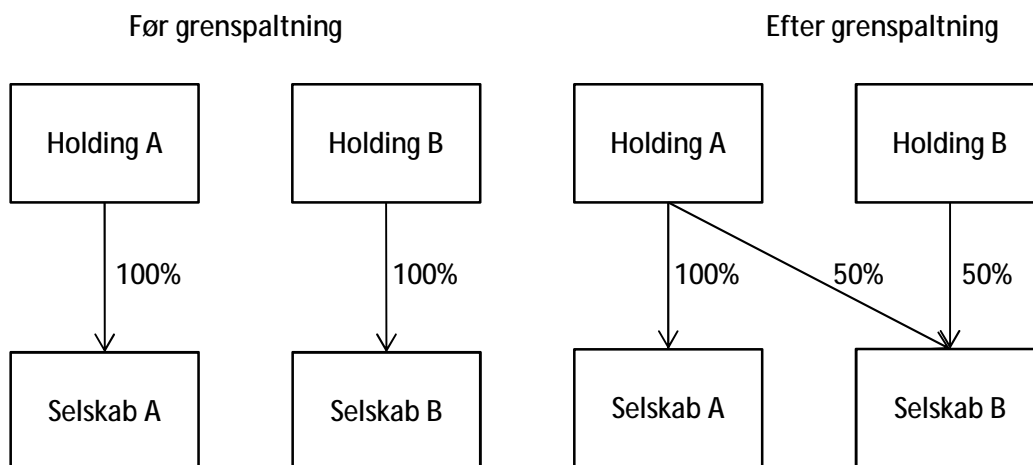
”Ved spaltning forstås den transaktion, hvorved et selskab overfører en del af eller samtlige sine aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber ved i samme forhold som hidtil at tildele sine selskabsdeltagere aktier eller anparter og eventuelt en kontant udligningssum.”²³

Ovenstående definering af en spaltning er sigende for hvad der sker, når et selskab spaltes. Selve spaltningen kan foretages som en grenspaltning, hvor det indskydende selskab består og en del af selskabet

²³ Omstrukturering – skatteregler i praksis, side 81

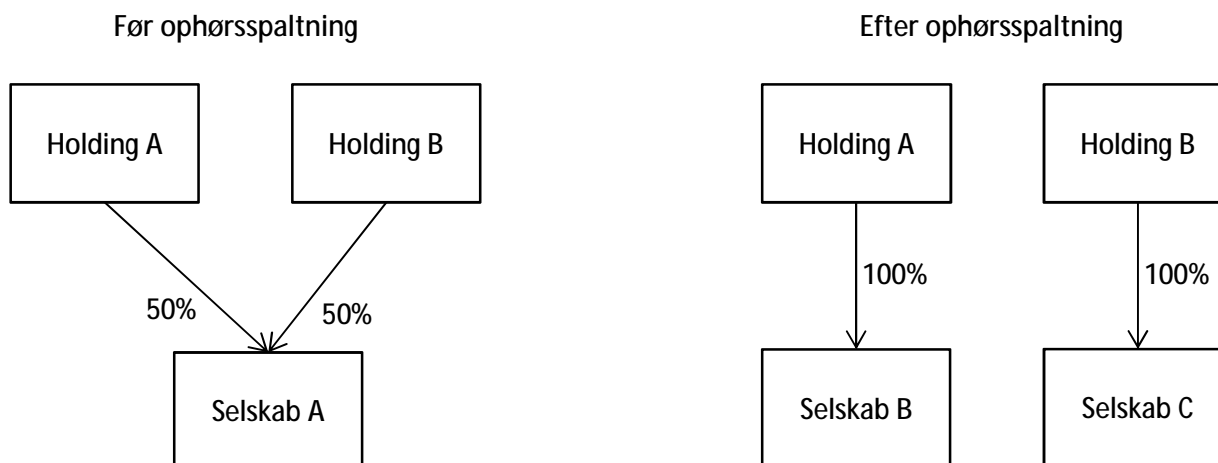
overgår til det modtagende selskab. Derudover er der ophørsspaltning, hvor det indskydende selskab ophører efter spaltningen.

Grenspaltningen vil, som figur 8 nedenfor viser, bibeholde det indskydende selskab A og det grenspaltede vil modtages i selskab B. Ved grenspaltning er der krav om, at det grenspaltede selskab modtager aktier / anparter i et eventuelt datterselskab, såfremt det er et holdingselskab der grenspaltes. Dermed vil en kapitalejer ikke kunne "købes" ud ved foretagelse af en grenspaltning.

Figur 8: Eksempel på grenspaltning til eksisterende selskab

I modsætning til grenspaltningen vil en ophørende spaltning ikke bibeholde det indskydende selskab efter spaltningen. Nedenstående eksempel viser, hvordan to ejere vælger en spaltning af et fælles selskab. Det kan f.eks. være far / søn, der deler værdien af et driftsselskab, således at faren får likvider og sønnen anparterne. Ved ophørsspaltning må der gerne foretages en fordeling af aktiverne med kapitalandele i det ene og likvider i det andet.

Figur 9: Eksempel på ophørsspaltning til nye selskaber ved 2 ejere

Spaltningen kan foretages skattefrit eller skattepligtigt. Der er nogle særlige regler vedrørende den skattepligtige spaltning som vil blive beskrevet i afsnit 4.2.3.1.

Derimod er den skattefrie metode den mest anvendte, hvilket afspejles i de situationer, hvor spaltningen kan anvendes, for udover generationsskifte er det ved frasalg, bodeling og risikoafgrænsning. Den skattefrie spaltning kan foretages enten med tilladelse eller uden, hvilket bliver beskrevet mere i afsnit 4.2.3.2.

Fælles for både den skattepligtige spaltning og den skattefrie spaltning er nogle lovkrav, som skal overholdes. Disse er forklaret nedenfor.

Lovkravene for gennemførelse af spaltningen forskriver, at dette skal vedtages på en generalforsamling. Når beslutningen er truffet, skal der udarbejdes en spaltningsplan, som skal underskrives af alle bestående selskaber senest ved regnskabsårets udløb, hvori spaltningen foretages. Sker spaltningen til et nyt selskab, skal vedtægter udgøre en del af spaltningsplanen.

Senest 4 uger efter spaltningsplanens underskrivelse skal den indsendes til Erhvervsstyrelsen sammen med vurderingserklæringen om kreditorernes retsstilling. Herefter vil Erhvervsstyrelsen offentliggøre spaltningsplanen og kreditorernes retsstilling.

I forlængelse af spaltningsplanen skal ledelsen i de bestående selskaber udarbejde en redegørelse, hvori spaltningsplanen begrundes. Derudover skal redegørelsen indeholde oplysninger om fastsættelsen af kapitalandelene og om det har været vanskeligt at opgøre kapitalandelene. Der er dog en mulighed for undladelse af denne redegørelse, hvilket sker hvis kapitalejerne er enige om dette.²⁴

Redegørelsen skal være til rådighed for kapitalejerne senest 4 uger før generalforsamlingen, medmindre kapitalejerne har fravalgt redegørelsen. Generalforsamlingen kan tidligst afholdes 4 uger efter Erhvervsstyrelsens offentliggørelse af spaltningsplanen og kreditorernes retsstilling. Efter generalforsamlingens godkendelse skal meddelelsen til Erhvervsstyrelsen ske senest 2 uger herefter.

Såfremt spaltningsplanen er underskrevet mere end 6 måneder efter seneste aflagte regnskab, er der krav om udarbejdelse af en mellembalance. Mellembalancen må ikke ligge mere end 3 måneder forud for

²⁴ SL § 259, stk. 1

underskrivelsen af spaltningsplanen. Ligeledes skal mellembalancen revideres, hvis selskabet er underlagt revisionspligt.

Sker spaltningen til et nyt selskab eller som en kapitalforhøjelse, skal der udarbejdes en vurderingsberetning, der skal udarbejdes af godkendte revisorer eller beskikkede fagkyndige tillidsmænd. Vurderingsberetningen skal udarbejdes i henhold til SL § 259 og indeholde en erklæring om hvorvidt vederlaget til kapitalejerne er sagligt, om værdiansættelsen er korrekt fastsat og om den har været vanskelig at opgøre.

4.2.3.1. Skattepligtig

Det at spaltningen kan foretages skattepligtigt vil for det ophørende selskab medføre afståelsesbeskatning efter gældende regler i ABL, KGL, EBL og AL. Den skattepligtige metode er dermed ikke den mest anvendte.

Ved en skattepligtig grenspaltning vil det indskydende selskab blive afståelsesbeskattet af overdragelsen af aktiver og passiver efter gældende regler. Herefter vil kapitalejerne til det indskydende selskab blive beskattet af afståelsen, men her bliver beskatningen som udbytte, da salget anses som udlodning i skattemæssig henseende.

Er kapitalejerne personer vil udbyttet blive beskattet som aktieindkomst, men er ejerne selskaber vil udbyttet være skattefrit såfremt der er tale om datterselskabs- eller koncernselskabsaktier. Er ejerandelen i det indskydende selskab porteføljeaktier, vil afståelsen blive beskattet.

Ved grenspaltningen vil både kapitalejeren og det indskydende selskab blive beskattet ved afståelsen, med undtagelse af datterselskabs- og koncernselskabsaktier.

Den skattepligtige ophørsspaltning er lidt anderledes end grenspaltningen. Hvor der ved grenspaltningen skete afståelsesbeskatning vil der ved ophørsspaltningen ske likvidationsbeskatning, da det indskydende selskab vil ophøre efter spaltningen er gennemført.

Kapitalejerne vil ved ophørsspaltning ligeledes blive beskattet af afståelsen og dette vil ske efter reglerne i ABL. Beskatningen tager ikke højde for om afståelsen udgør kapitalandele eller en kontant udligningssum. Ved opgørelsen af aktieavancen kan anskaffelsessummen modregnes i afståelsessummen.

Som ulemper kan nævnes, at den skattepligtige spaltning ikke kan gennemføres med tilbagevirkende kraft. Underskud fra tidligere vil ved en ophørsspaltning være tabt, da det ikke kan overføres til de modtagende selskaber. Ved en grenspaltning vil underskuddet stadig kunne fremføres jf. LL § 15.

En af årsagerne til at en spaltning foretages skattepligtig er hvis afståelsessummen er lav og/eller kapitalejeren har et underskud i aktieindkomst, hvor afståelsen kan modregnes, hvis afståelsen skal opgøres efter ABL. Derudover hvis der foretages en grenspaltning, hvor kapitalejerne er selskaber. Her vil udbyttet betegnes som skattefrit, hvis ejerskabet klassificeres som datterselskabs- eller koncernselskabsaktier.

4.2.3.2. *Skattefri*

Som ved den skattepligtige spaltning er der to muligheder for skattefri spaltning. Det er grenspaltning og ophørsspaltning. Derudover er der ved den skattefrie spaltning to muligheder. Den kan foretages med og uden tilladelse. Muligheden for en spaltning uden tilladelse er ligesom ved den skattefri aktieombytning og tilførsel af aktiver opstået i 2007.

Meddelelsen til SKAT er fælles for både spaltning med tilladelse og uden tilladelse. Ved gennemførelsen af spaltningen vil det være de modtagende selskaber, der på deres selvangivelser skal medtage oplysningen. Det skal naturligvis først medtages i det indkomstår, hvor spaltningen er gennemført. Hvis denne meddelelse glemmes vil spaltningen anses for værende skattepligtig.

4.2.3.2.1. *Med tilladelse*

Ved den skattefrie spaltning med tilladelse, er der en praksis som skal overholdes. Ligesom ved aktieombytningen og tilførsel af aktiverne, skal ansøgningen om tilladelsen indeholde en forretningsmæssig begrundelse.

Ansøgningen skal indeholde nogle helt særlige forhold, hvis der er tale om en grenspaltning udover begrundelsen for det forretningsmæssige. Den skal indeholde en balance fra det indskydende selskab, de modtagende selskabers balancer såfremt der spaltes til eksisterende selskaber. Begge balancer skal være fra før spaltningen.

Derefter skal ansøgningen indeholde hvilke aktiver og passiver der skal indgå samt eventuelle øvrige reguleringer. Åbningsbalancer for de modtagende selskaber og balancen for det indskydende selskab efter spaltningen. Det sidste punkt er oplysninger om eventuelle sikkerhedsstillelser og kautioner.

De sager hvor tilladelsen er givet uden vilkår er typiske ophørsspaltninger af holdingselskaber, hvor generationsskift har været begrundelse for spaltningen. Hvorimod de tilladelser med vilkår, som SKAT har givet, har været for at sikre, at de objektive betingelser bliver opfyldt. Det er ved grenspaltninger, hvor fordelingen af aktiver og passiver måske ikke er beskrevet i ansøgningen.

Afslagene er derimod givet pga. for dårlige forretningsmæssige begrundelser eller fordi skatteunddragelse har været fremtrædende i ansøgningen. Med skatteunddragelse menes en ansøgning, hvor kapitalejerens forhold har været det fremtrædende.

Når den skattefrie spaltning foretages med tilladelse, vil der ved grenspaltning ikke kunne ændres i fordelingen kapitalejerne imellem. Så har 4 kapitalejere hver 25% af det indskydende selskab, skal de også have dette i det modtagende selskab. Derimod vil der ved en ophørsspaltning kunne ændres i fordelingen. Det vil sige en kan stå tilbage med kontanter, mens de øvrige har kapitalandele.

Selve grenspaltningen defineres ved FUL § 15 c, stk. 2. Med denne definition in mente, anses ovenstående spaltning for de 4 ejere logisk. Om selskabet har flere forskellige grene er en særskilt vurdering, der skal foretages for selskabet.

Et eksempel på to grene er et selskab, som også ejer den ejendom hvorfra driften drives. Derimod vil kapitalandele ikke kunne ses som en selvstændig virksomhedsgren.

Med udgangspunkt i ovenstående eksempel med ejendommen og driften i samme selskab vil en grenspaltning ikke kunne gennemføres i henhold til SL § 31, hvis den ene af grenene har en negativ egenkapital. Netop SL § 31 foreskriver, at en kapitalforhøjelse eller ny stiftelse ikke må ske til underkurs.

Ved den skattefrie spaltning er der alligevel jf. FUL § 8 nogle skattemæssige konsekvenser, som er vigtige at fremhæve. For det modtagende selskab har det den betydning, at selskabet succederer i de aktiver og passiver selskabet erhverver fra det indskydende selskab hvilket gælder for både tidspunkt og anskaffelsessummer.

Det har den betydning, at der ikke skal ske ophørsbeskatning ved en ophørsspaltning eller afståelsesbeskatning ved en grenspaltning. Ens for begge spaltningmulighederne er, at de modtagende

selskaber træder i det indskydende selskabs sted. Herunder også den valgte næringsvej, hvis det indskydende selskab er kommet via en aktieombytning.

Ligesom ved de øvrige omstruktureringsmuligheder, hvor der udbetales en udligningssum, vil denne blive beskattet selvom spaltningen foretages skattefrit. Værdien af det afståede anses at være den handelsværdi der er på spaltningsdatoen i det indskydende selskab.

I modsætning til den skattepligtige spaltning vil den skattefrie spaltning med tilladelse kunne foretages med tilbagevirkende kraft, dog maksimalt 6 måneder.

Der er kun et krav for spaltningsdatoen i de spaltninger hvor de(t) modtagende selskab(er) er eksisterende. Her skal spaltningen foretages pr. dag 1 i indkomståret. Det skyldes, at spaltningen kan få indflydelse på en eventuel sambeskatningskreds. Sker spaltningen til nystiftede selskaber er spaltningsdatoen ikke væsentlig og vil være lig datoen i åbningsbalancen jf. FUL § 5.

Opstår / ophører en sambeskatning som følge af spaltningen vil SEL § 31 træde foran FUL § 5, stk. 3. Dette har den effekt, at spaltningsdatoen er forskellig fra skæringsdatoen. Denne særregel skal sikre at eventuelle overskud spaltes ud af en koncern, ligesom underskud ikke bliver spaltet ind i en koncern.

Specielt underskud i enten det indskydende selskab eller modtagende selskab bliver beskrevet i FUL § 8, stk. 6, 7 og 8. Er både de indskydende og modtagende selskaber koncernforbundne inden spaltningen, vil eventuelt opstået underskud i spaltningsåret kunne medtages i den skattepligtige indkomst i det modtagende selskab.

Er der ingen koncern inden spaltningen, vil underskuddet ikke kunne medtages fuldt ud, da det opgøres før skattemæssige afskrivninger og nedskrivninger.

Hvad angår underskud fra tidligere år er der forskel på både det indskydende og modtagende selskab. Det indskydende selskab vil miste tidligere års underskud, hvis spaltningen gennemføres som en ophørsspaltning. Eneste mulighed for at underskuddene ikke er tabt ved ophørsspaltningen, er hvis det indskydende selskab har opnået underskuddene under en sambeskatning. Her vil de øvrige selskaber kunne anvende underskuddene.

Er der tale om en grenspaltning vil det indskydende selskab stadig kunne bevare underskudende til fremførelse. Dette gælder også for kildeartsbegrænsede efter ABL, KGL og EBL.

For de(t) modtagende selskab(er) er det også vigtigt for tidligere års underskud, om de(t) indgik i en sambeskatning inden spaltningen. Dette er kun relevant for de modtagende selskaber der eksisterer inden spaltningen og ikke de nystiftede. Var selskabet ikke sambeskattet inden spaltningen vil egne underskud fra tidligere år være tabt for det modtagende selskab.

Var der derimod sambeskatning inden spaltningen, vil underskuddene kunne fremføres til modregning i sambeskatningen men ikke i det modtagende selskab. Eneste krav for underskuddet er, at det skal være opstået under sambeskatningen.

4.2.3.2.2. *Uden tilladelse*

Som beskrevet i et tidligere afsnit kom der i 2007 en ændring af loven omkring skattefri spaltning. Her blev det indført, at spaltningerne kunne udføres uden forgående tilladelse fra SKAT. Dog blev der tilføjet nogle væsentlige værnsregler. I 2010 blev de gamle værnsregler ændret således at holdingkravet blev indført. Holdingkravet er som ved den skattefrie aktieombytning uden tilladelse og tilførelse af aktiver uden tilladelse, at der skal være en ejertid på 3 år efter vedtagelsen.

Selvom om spaltningen kan foretages uden tilladelse skal den stadig opfylde de objektive krav som gennemgået under skattefri spaltning med tilladelse. Det vil sige, at vederlagskravet skal overholdes spaltningsdatoen = skæringsdatoen, hvilket primært er vigtigt for sambeskattede selskaber samt grenkravet ved grenspaltninger.

Ligeledes vil de modtagende selskaber succedere i det indskydende selskab, som havde spaltningen været gennemført med tilladelse. Det at der ikke skal udarbejdes en ansøgning om tilladelse gør, at selve grundlaget for spaltningen ikke skal begrundes i forretningsmæssig henseende men i skattetænkning. Dette vil dog stadig være en god idé, såfremt der inden for holdingkravets 3 år skal ansøges om tilladelse til spaltningen med eventuelt efterfølgende frasalg af kapitalandelene.

Netop salg af kapitalandele vil udløse 3-års reglen, hvilket vil gøre spaltningen skattepligtig medmindre der senest 1 måned efter afståelsen anmodes SKAT om tilladelse til spaltningen.

Hvis det indskydende selskab har mere end én kapitalejer samtidig med at disse har været kapitalejere mindre end 3 år uden bestemmende indflydelse, vil muligheden for en skattefri spaltning uden tilladelse ikke være til stede. Dette er for at sikre at en eventuel overdragelse af selskab sker inden spaltningen foretages.

Ved den skattefri spaltning uden tilladelse skal forholdet mellem aktiver og passiver bibeholdes efter gennemførslen. Det vil sige den % egenkapitalen udgør af aktiverne pr. spaltningdagen skal være den samme efter gennemførslen.

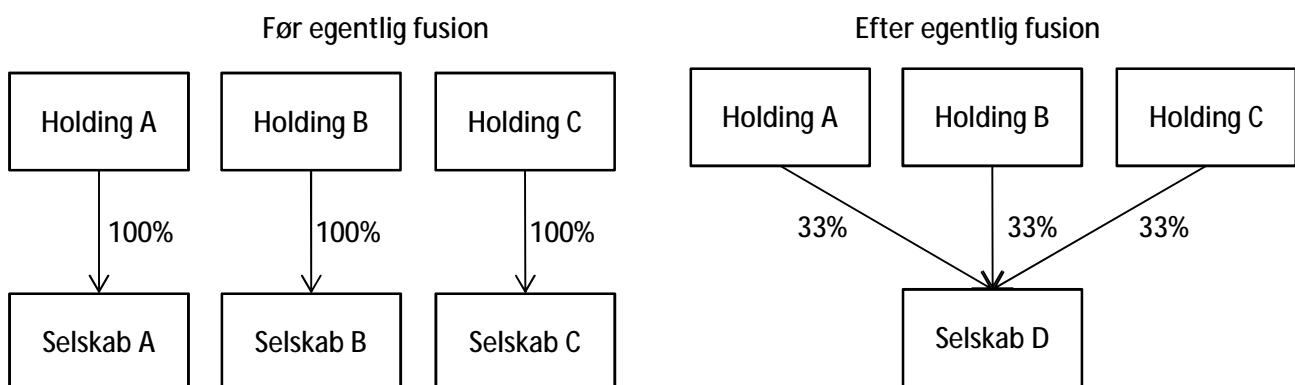
Den sidste betingelse for gennemførslen af spaltningen uden tilladelse er, at de tildelte kapitalandele skal handles til handelsværdier. Specielt ved flere kapitalejere er handelsværdierne væsentlige, da risikoen for interessesammenfald og dermed skævvridning af værdierne bliver større.

Såfremt en spaltning ønskes udført efter reglerne om skattefri spaltning uden tilladelse og der er den mindste tvivl, kan et bindende svar indhentes hos SKAT.

4.2.4. Fusion

Ved en fusion vil to eller flere selskaber sammenlægge deres aktiviteter i et selskab. Det fortsættende selskab kan enten være nystiftet eller et eksisterende selskab. Sker fusionen til et nystiftet selskab vil det være en egentlig fusion, mens den vil være uegentlig, hvis fusionen foretages i et eksisterende selskab.

Nedenfor er vist en egentlig fusion:

Figur 10: Eksempel på en egentlig fusion ved 3 selskaber.

Ved ovenstående eksempel kan årsagen til fusionen skyldes konkurrencemæssige hensyn, hvor ejerne vurderer at indtjeningsniveauet er bedre i et fælles selskab fremfor i hver deres. Aktionærerne

(holdingselskaberne) vil modtage aktier i det fortsættende selskab eller kontantvederlag for indskuddet. Selve besiddelsen er uændret i det modtagende selskab, mens ejerkredsen blot udvides ved fusionen.

Indenfor de to typer fusioner er der forskellige anvendelsesmuligheder.

- En lodret fusion hvor moderselskabet fusioneres med datterselskabet og moderselskabet er det fortsættende selskab.
- En omvendt lodret fusion, hvor det blot er datterselskabet, der er det fortsættende selskab.
- En vandret fusion mellem søsterselskaber i samme koncern eller ved to koncerner der fusionerer driftsselskaber.

I forbindelse med selve fusionen er der en del krav før fusionen kan gennemføres. Mange af kravene ligner dem, der stilles til en spaltning, hvilket er logisk, da begge omstrukturingsmuligheder anvender FUL og SL kapitel 15.

Der skal i forbindelse med fusionen udarbejdes en fusionsplan af de centrale ledelsesorganer i de involverede selskaber. Fusionsplanen skal indeholde følgende:²⁵

1. kapitalselskabernes navne og eventuelle binavne
2. kapitalselskabernes hjemstedskommune
3. vederlaget for kapitalandelene i et ophørende selskab
4. tidspunktet fra hvilket de kapitalandele, der eventuelt ydes som vederlag, giver ret til udbytte
5. de rettigheder i det fortsættende kapitalselskab, der tillægges eventuelle indehavere af kapitalandele og gældsbreve med særlige rettigheder i et ophørende kapitalselskab
6. eventuelle andre foranstaltninger til fordel for indehavere af de i nr. 5 omhandlede kapitalandele og gældsbreve
7. notering af eventuelle kapitalandele, der ydes som vederlag samt eventuelle udleveringer af ejerbeviser
8. tidspunktet fra hvilket et ophørende kapitalselskabs rettigheder og forpligtelser regnskabsmæssigt skal anses overgået jf. stk. 4
9. enhver særlig fordel, der gives medlemmerne af kapitalselskabernes ledelse
10. udkast til vedtægter, jf. §§ 28 og 29, hvis der ved fusionen dannes et nyt kapitalselskab

²⁵ SL § 237, stk. 3.

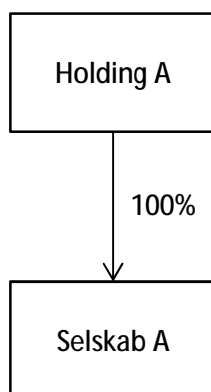
Fusionsplanen skal være underskrevet af alle de involverede selskaber senest ved udløbet af regnskabsåret, hvori fusionen foretages. Herefter skal fusionsplanen sammen med en vurderingsberetning, der uanset om fusionen sker som en kapitalforhøjelse eller stiftelse af nyt selskab skal udarbejdes og erklæring om kreditorernes retsstilling ved fusionen modtages i Erhvervsstyrelsen senest 4 uger efter underskrivelsen.

Efter Erhvervsstyrelsen har offentliggjort fusionsplanen og erklæring om kreditorernes retsstilling, skal der gå mindst 4 uger før den endelige beslutning om gennemførelse af fusionen kan vedtages. Dette vil ske på en generalforsamling. Herefter må der maksimalt gå 2 uger før Erhvervsstyrelsen modtager anmeldelsen om vedtagelsen sammen med en fusionsredegørelse.

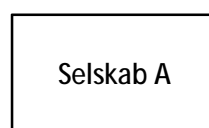
Fusionsredegørelsen indeholder oplysninger om vederlagets fastsættelse for kapitalandelene i de ophørende selskaber, ligesom en eventuel vanskelighed ved fastsættelsen skal oplyses. Derudover skal redegørelsen indeholde fusionsplanen. Selve redegørelsen skal være stillet kapitalejerne til rådighed senest 4 uger før generalforsamlingen.

Hvis det er anpartsselskaber, der skal fusioneres, vil anpartshaverne i forening kunne fravælge redegørelsen jf. SL § 237, stk. 2. Nedenfor et eksempel på en omvendt lodret fusion, hvor førnævnte fravælgelse af redegørelsen kan finde sted.

Før omvendt lodret fusion

Efter omvendt lodret fusion

Figur 11: Eksempel på omvendt lodret fusion med driftsselskab som fortsættende selskab.

Ved en fusion skal en vurderingsmand udarbejde en udtalelse om fusionsplanen samt afgive en erklæring om kreditorernes stilling efter fusionen. Er fusionsplanen underskrevet senere end 6 måneder efter seneste aflagte årsrapport, er der krav om udarbejdelse af en mellembalance, som i øvrigt ikke må ligge mere end 3 måneder forud for fusionsplanens underskrivelse.

Ifølge SL § 241, stk. 4 skal vurderingsudtalelsen indeholde en erklæring om, hvorvidt vederlaget for kapitalandelene i de ophørende selskaber er rimeligt og sagligt begrundet. Den skal også indeholde hvilken fremgangsmåde, der er anvendt til fastsættelsen af vederlaget og om den har været hensigtsmæssig.

Erklæringen skal endvidere angive de værdier, som fremgangsmåderne hver for sig fører til og den betydning, der må tillægges fremgangsmåderne i forhold til hinanden ved værdiansættelsen. Eventuelle særlige vanskeligheder forbundet med værdiansættelsen skal ligeledes omtales i erklæringen.

Ovenstående vurderingsudtalelse kan undlades jf. SL § 241, stk. 1 hvis der er enighed kapitalejerne imellem. Ligeledes vil erklæringen om kreditorernes retsstilling efter fusionen kunne udelades ved enighed, mod kreditorerne for forlænget deres krav.

Vurderingsberetningen kan også udelades hvis indskuddene er børsnoterede aktier eller aktiver indregnet til dagsværdier i seneste årsrapport.²⁶ Ledelsen er i stedet pligtig til afgivelse af erklæring om indskuddet.

Ligesom ved de øvrige omstrukturingsmuligheder kan en fusion gennemføres skattepligtigt og skattefrit. Den skattefrie fusion skal der ikke søges tilladelse til, hvorfor den kan gennemføres uden forgående tilladelse.

4.2.4.1. Skattepligtig

Den skattepligtige fusion har to sider. Den ene er den skatteretlige og den anden er den selskabsretlige. I forbindelse med skattepligtige fusioner vil det skatteretligt have den effekt, at afståelsen af aktiver og passiver bliver beskattet som afståelsen og selskabet bliver likvidationsbeskattet. For kapitalejerne i det indskydende selskab vil likvidationsprovenuet blive udbyttebeskattet, såfremt det ikke er datterselskabs- eller koncernselskabsaktier.

Selskabsretligt vil det indskydende selskab blot anses for opløst uden likvidation.

Den skattepligtige fusion kan gennemføres med tilbagevirkende kraft, hvilket skal ske til skæringsdatoen for det modtagende selskabs regnskabsår. Kravet er, at der skal udarbejdes en åbningsbalance med samme dato.²⁷ Derudover skal fusionen meddeles til SKAT senest 1 måned efter vedtagelsesdatoen. Sammen med

²⁶ SL § 38

²⁷ SEL § 8 A, stk. 2

meddelelsen skal alle selskabsretlige dokumenter medsendes. De involverede selskaber skal være dansk beskattede for gennemførelse af skattepligtig fusion med tilbagevirkende kraft.

Det er ligeledes skæringsdatoen, der er gældende for afståelsessummerne for de indskydende selskaber, selvom det er vedtagelsestidspunktet, der er gældende for afståelsestidspunktet. Ligeledes er det skæringsdatoen, som er gældende for anskaffelsessummerne for det fortsættende selskab. Den kontante del af vederlaget skal modregnes i anskaffelsessummerne.

Eventuelle underskud til fremførelse for det indskydende selskab vil falde bort ved en fusion. Ved den skattepligtige fusion vil dette underskud kunne nedbringe skatteprovenuet, da det kan modregnes i avancerne fra de afståede aktiver og passiver. Underskud i det fortsættende selskab vil kunne fremføres til modregning i fremtidige indtjening, i modsætning til skattepligtig tilførelse af aktiver.

4.2.4.2. Skattefri

Beskrevet i afsnit 4.2.4 vil der ikke skulle ansøges om tilladelse til en skattefri fusion, som de øvrige omstruktureringsmetoder. Fusionen kan gennemføres uden tilladelse, såfremt den overholder reglerne i FUL kapitel 1. Specielt betingelsen i FUL § 11 skal overholdes, for at fusionen kan gennemføres skattefrit, at der skal mindst udstedes en kapitalandel til kapitalejeren.

Årsagen er, at FUL bygger på successionsprincippet, hvor det indskydende selskab ikke vil blive beskattet for afståelsen, mens det fortsættende selskab vil overtage aktiver og passiverne til nedskrevne værdier og deres anskaffelsesdatoer.

Hvis hele det afståede selskab vederlægges med aktier / anparter i det fortsættende selskab, vil disse anses for erhvervede på samme tidspunkt som de oprindelige aktier / anparter og til den oprindelige anskaffelsessum. Sker der betaling i kontanter, vil dette betragtes som afståelse af aktier / anparter, hvilket udløser skat.

Såfremt de indskydende selskaber har kapitalandele i det fortsættende selskab, er det ikke nok, at disse bliver forhøjet med værdien af det modtagne selskab. Der skal stadig udstedes nye kapitalandele. Der er kun en slags fusion, hvor kravet om udstedelse af kapitalandele kan fraviges. Det er ved lodret fusion, hvor moderselskabet er det fortsættende selskab. Her vil datterselskabsaktierne blive annulleret.

Ved den omvendt lodrette fusion, som er vist i figur 11, vil kapitalandelene i selskab A kunne vederlægges til aktionæren, men vil ikke blive annulleret som i den lodrette fusion.

Fusionsdatoen skal som udgangspunkt være den samme for både de indskydende selskaber og det fortsættende selskab. Hvor det fortsættende selskab er et eksisterende selskab, skal fusionsdatoen være dag 1 i det fortsættende selskabs indkomstår.²⁸

Er der sket udlodning af udbytte i perioden fra skæringsdatoen til vedtagelsen, vil det være de hidtidige aktionærer, som er retmæssige modtagere. Er udbyttet videreudloddet vil det være aktionærene / anpartshaverne, der vil blive beskattet på normal vis efter reglerne i ABL.

En undtagelse til FUL § 5, stk. 1 er fusion med et skuffeselskab. Her kan fusionsdatoen i det indskydende selskab og det modtagende selskab godt være forskellige. For skuffeselskabets vedkommende vil det være stiftelsestidspunktet, der anvendes som fusionsdato.

Dog kan dette kun gøres i skuffeselskabets første år, da skuffeselskabet i dets første indkomstår gerne må have en periode på 18 måneder. Skuffeselskabet må dog maksimalt være 6 måneder "gammel" ved fusionen, da de fusionerendes selskabers regnskabsperiode maksimalt må være 12 måneder.

Der er en anden undtagelse til FUL § 5, stk. 1, hvilket er FUL § 5, stk. 3 vedrørende ind- og udtrædelse af sambeskatningsforhold. Her vil fusionsdatoen være det tidspunkt, hvor de(t) indskydende selskab(er) træder ind eller ud af en sambeskatning. Typisk vil denne dato være generalforsamlingsdatoen. Ved koncerninterne fusioner vil denne undtagelse ikke kunne anvendes, da der ikke sker hverken ind- eller udtrædelse.

Ved disse ind- og udtrædelser af sambeskatningsforhold, vil der for det indskydende selskab skulle laves delopgørelse frem til fusionsdatoen.

Ved den skattefrie fusion vil eventuelt underskud i både det indskydende selskab og det modtagende selskab bortfalde, således det ikke modregnes i fremtidige indtjening. Har selskaberne derimod været

²⁸ FUL § 5, stk. 1

deltager i en sambeskatning inden fusionen, vil underskud opstået under sambeskatningen modregnes i de sambeskattede selskaber jf. SKM2007.65.SR.²⁹

Såfremt der opstår ind- og udtrædelse af sambeskatning efter en fusion, skal SKAT have meddelelse herom. Derudover skal der ikke ske nogen meddelelse til SKAT men kun til Erhvervsstyrelsen.

4.2.5. Aktieklasser

Denne model er de senere år blevet et vigtigt værktøj, når der skal foretages omstruktureringer i forbindelse med forestående generationsskifte.

Årsagen til dette er, at det kan blive billigere for en køber at komme ind i en koncern, hvor aktierne / anparterne har en høj kurs grundet stor egenkapital. Antaget en ansat eller et barn ønsker at overtage selskabet men ikke har den fornødne likviditet, vil personen kunne lave en kapitalforhøjelse i form af B-aktier, som har andre rettigheder end A-aktierne.³⁰

De rettigheder som kan tildeles A-aktierne er en udbytteret,³¹ hvor udbytte i en årrække vil tildeles A-aktierne eller et fast beløb vil tilfælde A-aktierne. Når denne udbytteret er udløbet vil egenkapitalen forhåbentlig være slanket for tidligere års resultater. Herefter vil personen med B-aktier, enten købe A-aktierne eller få konverteret sine aktier til A-aktier, hvorefter aktieklasserne ophæves.

Hvis der aftales en forlods udbytteret, vil der fra SKAT's side blive stillet krav om at denne forrentes frem til forlods udbytterettens udløb. Selve renten skal svare til selskabets finansieringsrente. Der ligger flere afgørelser på SKAT, hvor renten varierer. Jf. SKM2010.2.SR blev en rente på 4% godkendt.

Med udgangspunkt i ovenstående scenarie, hvor egenkapitalen er på t.kr. 10.000 og med en aktiekapital på t.kr. 1.000. Aktiekapitalen udgøres af nominelt t.kr. 500 i A-aktier og nominelt t.kr. 500 i B-aktier. I forbindelse med kapitalforhøjelsen, hvor B-aktierne er udstedt, besluttet det partnerne imellem, at den egenkapital udover aktiekapitalen skal udloddes over maksimalt 5 år.

Herefter vil aktieklasserne sammenlægges. Såfremt de t.kr. 9.000 er udbetalt før de 5 år, vil aktieklasserne lægges sammen i det år. Hvis den forlods udbytteret ikke bliver anvendt, vil det vurderes, at køber har

²⁹ FUL § 8, stk. 6, 2. pkt.

³⁰ www.skat.dk – C.B.2.1.1.2

³¹ SKM2010.2.SR

betalt for lidt for sin indtræden. Her vil det vurderes, at der er sket en overførsel fra sælger til køber i form af værdier. Der vil eventuelt opstå beskatning af den forskelsværdi.

4.3. Generationsskiftemodeller

I denne del af opgaven vil fokus være på udvalgte generationsskiftemodeller. Foranstående del af opgaven taget i betragtning er udgangspunktet nu, at Søren, Jakob og Peter både ejer SJP Driftsselskab A/S SJP Ejendomme A/S personligt.

Med dette udgangspunkt er de udvalgte generationsskiftemodeller, der kan anvendes når finansieringen har afgørende betydning.

4.3.1. Gaveafgift

Gaveafgiften er en særlig afgift på gaver(kontanter) til ens nærmeste familie, hvor der enten ikke skal betales skat eller en meget lille skat.

Kredsen af personer hvortil der kan gives gavebeløb er:³²

Gave til (2014 sats)	Afgiftsfrit pr. år	Afgift derover
Ægtefælle	Ubegrænset	0 %
Forældre, børn, stedbørn, disses børn (børnebørn) etc.	59.800	15%
Børns og stedbørns ægtefæller (ikke fraseparerede eller fraskilte)	20.900	15%
Afdødt barns eller stedbarns efterlevende ægtefælle	59.800	15%
Stedforældre og bedsteforældre	59.800	36,25%
Personer, der har haft fælles bopæl med gavegiveren i 2 år	59.800	15%
Plejebørn	59.800	15%

Som ovenstående tabel viser, vil der årligt kunne overføres mange penge mellem familiemedlemmer før det udløser afgift. Såfremt der overføres beløb større end ovenstående sats, vil der kun skulle beregnes afgift af beløbet der overstiger det afgiftsfrie beløb.

Når gaveafgiften opgøres, skal gældsbreve og pantebreve kursomregnes mens aktier og obligationer skal fastsættes til kursværdien på gavetidspunktet. Herefter vil nettoværdien ligge til grund for afgiftsberegningen. Såfremt giveren betaler afgiften, skal denne ikke indregnes i gavebeløbet.

Gaveafgiften var til debat i efteråret 2013, hvor der i pressen blev luftet tanken om hævelse af gaveafgiftssatsen i forbindelse med bl.a. generationsskiftene. Der var i den forbindelse nogle leder fra store

³² Børsens Ledelseshåndbøger – 9.12

familie ejede selskaber, som gik til Berlingske med opråb om fjernelse af denne afgift. Dette som modsvar til politikernes udmelding, men også fordi de alle inden for de kommende år står over for skulle anvende reglerne, såfremt de ikke sælger selskaberne ud af landet.

4.3.2. Overdragelse med succession

I ABL §§ 34 og 35 er der hjemmel til skattemæssig succession ved overdragelse af aktier. Hvor ABL § 34 indeholder hjemmel til succession for familie er ABL § 35 for nære medarbejdere. ABL § 35 blev først vedtaget ved lov nr. 394 af 6. juni 2002. Før vedtagelsen af denne lov var det kun muligt at succedere indenfor familien.

Successionsreglerne, der anvendes ved familiemedlemmer og nære medarbejdere, vil blive omtalt i Afsnit 4.3.2.1 og 4.3.2.2. Der vil ikke kunne succederes i et ejendomsselskabs aktier / anparter jf. ABL § 34 da selskabet vil blive anset som omfattet af pengetanksreglen.

Ved succession indtræder erhververen i overdragerens skattemæssige stilling med hensyn til de overtagne aktier / anparter. Det betyder for erhververen, at aktierne / anparterne anses for anskaffet på samme tidspunkt og for samme anskaffelsessum og -hensigt, som overdrageren anskaffede aktierne / anparterne til.

Der sker derfor ikke beskatning hos overdrageren ved overdragelsen, da skatteforpligtelsen udskydes til det tidspunkt, hvor erhververen afstår aktierne / anparterne. Erhververen kan selv på et tidspunkt benytte muligheden for at overdrage med succession, hvilket medfører, at forpligtelsen påhviler 3. generation. Der skal blot være tale om aktier / anparter i en erhvervsmæssig virksomhed jf. ABL § 34, stk. 1, nr. 3.

Fordelen ved succession er, at der ikke skal bruges likvider til at betale skat af aktieavancen. Det medfører, at en fremtidig afståelse af de pågældende aktier både vedrørende fortjeneste og tab vil bero på den tidligere ejers skattemæssige forhold. Er aktierne i sin tid erhvervet som led i næring, vil beskatningen for erhververen ske for næring, uanset om personen ikke selv betragtes som næringsdrivende.

Dette skyldes, at aktierne følger starttidspunktet, hvor både anskaffelsessummen og -hensigten overgår til erhververen. For at overdrage aktier i henhold til successionsreglerne kræver det, at erhververen (køber) som følge af sit hjemsted er skattepligtig til Danmark efter KSL § 1.

4.3.2.1. *Succession til familie*

Ved succession til familie vil dette kunne lade sig gøre til en meget snæver kreds af mennesker jf. ABL § 34, stk. 1. Kredsen er noget mindre end de personer, hvortil der kan gives gaver. Det vil sige børn, børnebørn, søskende, søskendes børn, søskendes børnebørn eller samlever. Stedbørn og adoptivbørn sidestilles med naturligt slægtsskabsforhold.

At samlever er med i bestemmelsen for hvem der kan succederes til, blev først vedtaget ved lov nr. 532 af 17. juni 2008. Før dette kunne ens samlever ikke overtage selskabet med fuld succession. Før 1. januar 2009 kunne børn ikke overdrage deres aktier / anparter med succession til deres forældre, da de ikke var befattet af ABL § 34 eller ABL § 35.

Netop pr. 1. januar 2009 blev ABL § 35 a indført, hvor der blev mulighed for, at anparterne / aktierne kan succedere til forældrene. Denne lov er en "reparationslov", forstået på den måde at har børnene modtaget anparterne / aktierne via succession, vil de kunne overdrages retur. Dog er der tre betingelser, som skal være opfyldt:

- Det skal gennemføres senest 5 år efter den første overdragelse
- At overdragelsen sker til den tidligere ejer, som anparterne / aktierne blev erhvervet fra, og
- At den første overdragelse skete med succession.

Årsagen til at denne lov blev indført var grundet de tilfælde, hvor erhververen bliver syg og ikke kan videredrive selskabet. Her vil det så være muligt at føre generationsskiftet retur.

4.3.2.2. *Succession til medarbejder*

I juni 2002 blev successionsreglerne udvidet til også at gælde nære medarbejdere. Årsagen til denne lovændring var, at en virksomhed ikke altid bedst drives af en fra familien, men at medarbejdere nogen gange kan være bedre egnede. Dermed blev ABL § 35 indført.

For at successionen kan gennemføres til medarbejderen, er der en række betingelser som skal være opfyldt. Medarbejderen skal have været ansat i 3 år ud af de seneste 5 år i et af koncernens selskaber. Herved vil medarbejderen have mulighed for overdragelse af aktier i koncernens holdingselskab, såfremt dette har tjent som moderselskab i koncernen i samme periode.

Dernæst skal den enkelte overdragelse af aktier udgøre mindst 1% af stemmerettighederne i selskabet. Derudover må overdragelsen ikke gælde et selskab, hvis virksomhed i overvejende grad består af udlejning

af fast ejendom, besiddelse af kontanter, værdipapirer eller lignende jf. ABL § 34, stk. 6. Det er også kaldet pengetanksreglen. Begge betingelser begrænser ikke aktier, der er omfattet af ABL §§ 17 og 18, stk. 1 eller 4.

Aktier omfattet af ABL § 19 vil ikke være omfattet af successionsreglerne. For at erhververen kan succedere i overdragerens aktier / anparter kræver det, at personen er skattepligtig til Danmark og ikke i henhold til en DBO anses for hjemhørende i udlandet. Selve meddelelsen til SKAT skal ske via overdragerens selvangivelse ved dennes indgivelse.

4.3.3. Stiftelse af selskab

Der er to måder, hvorpå et selskab kan stiftes. Det kan stiftes kontant, som er den typiske stiftelse eller ved apportindskud. Ved apportindskud indskyder stifterne aktiver i stedet for kontanter. Værdien af aktiverne skal stadig opfylde kapitalkravet. Kapitalkravet for A/S er kr. 500.000 mens det pr. 1. januar 2014 er kr. 50.000 for et ApS. Derudover er en ny type selskab kommet fra 1. januar 2014, IVS som kan stiftes for 1 kr.

Netop kapitalkravet for et ApS er sænket henover de seneste år. I efteråret 2013 blev det vedtaget, at en ny type selskab kan stiftes for kr. 1 – 49.999. Selskabet hedder IVS og henvender sig til iværksættere. Ideen med selskabet er, at det skal være nemmere at starte op som iværksætter.

Selskabet skal hvert år opspare 25% af årets resultat, som henlægges til kapitalen indtil anpartskapitalen på kr. 50.000 er nået. Herefter overgår selskabet til normalt ApS. IVS'er har samme rettigheder som ApS'er.

Som ulempe kan nævnes, at hvis selskabet stiftes med mindre end kr. 1.700, at selskabet på stiftelsestidspunktet vil opleve kapitaltabsproblemer pga. gebyret til Erhvervsstyrelsen. Ledelsen skal inden for 6 måneder redegøre for virksomhedens videre drift på en generalforsamling.³³

Hvis et selskab stiftes med apportindskud, er det et krav, at stiftelsesdokumentet vedhæftes en vurderingsberetning, der er underskrevet af vurderingsmanden – typisk en godkendt revisor.

Vurderingsberetningen skal indeholde en beskrivelse af hvert indskud, oplysning om fremgangsmåden for vurderingen, angivelse af vederlaget for overtagelsen, erklæring om, at den fastsatte værdi mindst svarer til

³³ SL § 119

vederlaget inklusiv eventuel overkurs. Sker der overdragelse af en bestående virksomhed ved apportindskuddet, skal vurderingsberetningen indeholde en åbningsbalance uden forbehold.

Anmeldelsesfristen hos Erhvervsstyrelsen er 2 uger efter underskrivelse af stiftelsesdokumentet. Stiftelsen kan dog ske med tilbagevirkende kraft med 6 måneder. Selve aktierne / anparterne anses for anskaffet på vedtagelsesdatoen.

4.4. Delkonklusion

Værdiansættelse af et selskab kan ske på flere måder og der er fra SKAT udstedt flere vejledninger og cirkulærer. I 2000 udkom der 3 cirkulærer, hvoraf det ene blev fjernet igen i 2007. Det er det vedrørende opgørelse af fast ejendom (2000-05). Derimod vil cirkulærene 2000-09 og 2000-10 stadig kunne anvendes.

Cirkulære 2000-09 er værdiansættelse af anparter / aktier i et selskab. Det anvendes til fastsættelse af den indre værdi i et selskab. Primært den faste ejendom kan "gemme" store værdier, som ikke vises i egenkapitalen. Selve goodwillberegningen foretages efter cirkulæret 2000-10, der netop omhandler værdiansættelse af opgørelse af goodwill.

Cirkulæret 2000-09 vil finde anvendelse ved overdragelse mellem søskende, hovedaktionærer og selskaber, hvor en handelsværdi for aktierne / anparterne skal findes.

Cirkulæret 2000-10, omkring goodwill, anvender tidligere års resultater til fastlæggelsen af goodwillen for et selskab. Modellen er god for de selskaber, der har en statisk indtjening uden de store udsving. Her vil beregningen frembringe en reel værdi for selskabet. Men har det seneste regnskabsår for eksempel været eksplosivt i forhold til tidligere, vil dette have en stor påvirkning på den samlede beregning.

Da der kun er tale om et cirkulære, er der intet til hinder for, at en anden værdi anvendes. Det kan være et bud fra en tredjemand uden tilknytning til selskabet. Det tilbud kan antages, at være den forventede markedspris, uden at det skal være retvisende. Cirkulæret er også typisk anvendt af SKAT til fastsættelser af værdier i forbindelse med uenighed om værdiansættelsen.

DCF-modellen blev udsendt i 2009 som en juridisk vejledning og efterfølgende ændret i 2013 til en virksomhedsvejledning. Denne værdiansættelsesmetode er mere kompleks og meget forskellig fra cirkulæret 2000-10. Hvor cirkulæret 2000-10 anvender kendt data fra tidligere år, lægger DCF-modellen sig op af fremtidige budgetter.

Netop den fremtidige indtjening kan være vanskelig at opgøre og specielt for de kommende 5 år. Dette for at sikre, at indtjeningen vil kunne bære afskrivningerne af den beregnede goodwill.

Uanset hvilken model, der anvendes skal argumenterne for den valgte goodwill være til stede. Derudover skal selskabet fremadrettet kunne bære afskrivningerne i den normale drift.

De 4 omstruktureringsmodeller: Aktieombytning, Tilførsel af aktiver, Spaltning og Fusion har mange ligheder. I 2006 skete der en stor omvæltning med virkning fra 1. januar 2006. Her blev det efter indførelsen af fusionsdirektivet 90/434/EØF, der efterfølgende er ændret til 2009/133/EF, muligt at udføre omstruktureringer skattefrit.

I 2007 kom endnu en vigtig ændring til den skattefrie omstrukturering. Her vil de kunne udføres uden forgående tilladelse. Eneste undtagelse hertil er skattefrie fusioner, der kun kan udføres uden tilladelse.

Denne lov blev ændret i 2010, således at de gamle værnsregler blev fjernet og en ny indført. Den nye værnsregel skal sikre, at de foretagne omstruktureringer ikke udløser store udbetalinger indenfor de første 3 år, uden at det udløser skat. Dog kan der indenfor de 3 år godt udføres andre skattefrie omstruktureringer, hvor dette holdingkrav videreføres.

I stedet for en ansøgning om tilladelse, kan der indhentes et bindende svar hos SKAT. Dette gøres i tilfælde hvor der er tvivl om, hvorvidt omstruktureringen overholder de objektive betingelser. Her vil et bindende svar kunne "blåstemple" omstruktureringen.

En ny omstruktureringsmulighed er aktieklasser. Denne model er god i de selskaber, der har en solid egenkapital og hvor den, der ønsker at overtage selskabet / koncernen ikke har alle likviderne til at købe ejeren ud. Her vil køberen lave en kapitalforhøjelse i form af B-aktier, hvor den gamle ejers aktier vil blive klassificeret som A-aktier. I forbindelse med kapitalforhøjelsen vil der blive indført forlodsret på udbyttet indtil egenkapitalen er slanket.

Muligheden for anvendelse af gaveafgiften i forbindelse med et generationsskifte er givetvis til stede. Netop ved salg af aktier til sine børn kan det være attraktivt, eftersom noget kan overføres skattefrit og resten som gave med tilhørende lav afgift. Det vil for børnenes vedkommende være en billig løsning at overtage koncernen / selskabet på.

Hvis faren ikke har likviditeten til skatten for afståelsen og den afgivne gave er givet med et gælds-brev til følge, så vil han stå med stor skattegæld efter overdragelsen af aktierne til børnene.

Derfor vil overdragelsen af aktier i stedet kunne gøres med succession, således at børnene træder ind i deres fars / mors sted og overtager forpligtelsen. Denne mulighed vil være anvendelig såfremt overdrageren ikke længere har behov for aktierne / anparterne og dermed ønsker at videregive dem til sine børn.

I 2002 kom muligheden for at overdragelsen med succession kunne ske til en nær medarbejder, såfremt denne har været ansat i 3 år gennem de sidste 5 år. Denne mulighed gjorde, at et selskab sagtens kunne drives videre selvom den gamle ejer stoppede og denne enten ingen børn havde eller de ikke ville overtage selskabet. Ligesom ved succession til familie, træder erhververen i overdragerens sted med hensyn til anskaffelsessumme og -tidspunkt.

5. Omstruktureringer og generationsskiftet

Med ovenstående gennemgang af loven for både omstrukturingsmodeller og generationsskiftmodeller, vil generationsskiftet i de tre selskaber SJP Driftsselskab A/S, SJP Ejendomme A/S og JP Driftsselskab ApS kunne gennemføres således alle tre parter er tilfredse.

Selve generationsskiftet vil strække sig over 12 måneder, da det ikke vil kunne nås inden for regnskabsårets første 6 måneder. Netop de 6 måneder er vigtige i forbindelse med gennemførelsen af omstruktureringerne.

Ved nedenstående valg af omstrukturingsmodeller og generationsskiftmodeller, er der taget hensyn til alle tre interessenter, således alle er tilfredse efter de gennemførte handlinger.

5.1. Valg af værdiansættelse og omstrukturingsmodeller

De omstrukturingsmodeller, der er valgt gør planlægningen af generationsskiftet vigtig. Årsagen hertil er de mange deadlines og datoer, som skal overholdes. Derudover er rækkefølgen af de valgte omstrukturingsmodeller vigtig for det endelige resultat.

Valget af modellerne begrundes også med kendt praksis, herunder hvor SKAT har givet tilladelse til den udførte omstrukturering eller afgivet bindende svar, hvor tilladelse vurderes for vanskelig at opnå.

Selve planlægningen af omstruktureringerne vil foregå i følgende steps:

- Fase 1 er værdiansættelserne af de to SJP selskaber. Her vil goodwillen blive beregnet til brug for værdien af aktierne i aktieombytningen:
 - Værdiansættelse af SJP Driftsselskab A/S
 - Værdiansættelse af SJP Ejendomme A/S

- Fase 2 gælder aktieombytningerne. De vil blive gennemført efter reglerne om skattefri aktieombytning med tilladelse:
 - Aktieombytning af SJP Driftsselskab A/S til et ny stiftet selskab (SJP Holding ApS).
 - Aktieombytning af SJP Ejendomme A/S til SJP Holding ApS
 - Aktieombytning af SJP Holding ApS til et nystiftet selskab (New SJP Holding ApS)

- Fase 3 er en balancetilpasning med efterfølgende ophørsspaltning efter reglerne om skattefri ophørsspaltning med tilladelse:
 - Låneoptagelse i New SJP Holding ApS
 - Ophørsspaltning af New SJP Holding ApS

- Fase 4 er sidste step, hvor Jakob og Peters fælles driftsselskab vil blive værdiansat til brug for en aktieombytning til et eksisterende selskab, med efterfølgende kapitalforhøjelse i deres holdingselskaber:
 - Værdiansættelse af JP Driftsselskab ApS
 - Aktieombytning af JP Driftsselskab ApS til SJP Holding ApS
 - Kapitalforhøjelse hos Jakob Holding ApS og Peter Holding ApS

5.1.1. Værdiansættelser

Værdiansættelserne for de tre selskaber vil blive beregnet efter både TSS cirkulære 2000-10 og DCF-Modellen. Årsagen til dette er, at fastsættelsen bør foretages på et fornuftigt grundlag således værdiansættelsen ikke bliver underkendt af SKAT. Ved stadig tvivl omkring værdiansættelsen vil en bindende forhåndsgodkendelse kunne indhentes.

5.1.1.1. SJP Driftsselskab A/S

Værdiansættelsen af det store driftsselskab SJP Driftsselskab A/S giver en stor goodwill uanset hvilken af nedenstående metoder der anvendes. Begge beregninger har en stor goodwill, hvilket skyldes de seneste års udvikling, der forventes at fortsætte i fremtiden dog med en mindre vækstrate end hidtil.

På baggrund af de nedenstående beregninger, så fastsættes goodwillen i SJP Driftsselskab A/S til t.kr. 13.395. Goodwillen er beregnet med en levetid på 7 år og en årlig nedskrivning på t.kr. 1.914 af den merværdi som SJP Holding ApS betaler for kapitalandelene i SJP Driftsselskab A/S ved den skattefrie aktieombytning.

Som nedenstående beregning viser, så er det specielt det netop aflagte regnskab, der får goodwillen op det beregnede. Men samtidig vil den årlige nedskrivning sagtens kunne indeholdes i de tre seneste års resultater, dog kun med et lille overskud i 2011 på t.kr. 50.

Goodwill beregning

Beregning til værdiansættelse af goodwill

	3. sidste år		2. sidste år		Sidste år	
	debet	kredit	debet	kredit	debet	kredit
Resultat		264.981		629.954		5.544.313
<u>Reguleringer:</u>						
Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel						
Finansielle indtægter	3.889		0		367.448	
Finansielle udgifter		1.702.662		1.904.681		1.837.358
Afskrivninger på tilkøbt goodwill		0		0		0
Andre ikke skatterrelevante driftsmæssige poster	0		0		0	
	<u>3.889</u>	<u>1.967.643</u>	<u>0</u>	<u>2.534.635</u>	<u>367.448</u>	<u>7.381.671</u>
Resultat		1.963.754		2.534.635		7.014.223
Vægtning		1		2		3
		<u>1.963.754</u>		<u>5.069.270</u>		<u>21.042.669</u>
						<u>28.075.693</u>
Vægtet reguleret resultat (divideret med 6)						4.679.282
Udviklingstendens = (resultat sidste år - resultat 3. sidste år)/2						2.525.235
						<u>7.204.517</u>
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks 1 mio.)						0
						<u>7.204.517</u>
Forrentning af aktiver	aktiver: 44.770.305		rente: 5			-2.238.515
Rest til forrentning af goodwill						<u>4.966.001</u>
Kapitaliseringsfaktor					2,70	<u>13.395.152</u>
Den beregnede goodwill						<u><u>13.395.152</u></u>

Figur 12: Beregning af goodwill for SJP Driftsselskab A/S.³⁴

³⁴ Bilag 3: Regnskabstal fra SJP Driftsselskab A/S for 2013

Den beregnede goodwill efter DCF-modellen er på t.kr. 15.250, hvilket vil give en årlige nedskrivning på t.kr. 2.178, som kun de to seneste regnskabsår ville kunne have levet op til.

I DCF-modellen er der taget højde for skattesats nedsættelsen.

Discounted Cash-flow	BUDGETTAL						
	t.kr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nettoomsætning	56.418	64.896	64.186	58.537	49.226	38.171	
Variable omkostninger	10.427	10.813	10.695	9.754	8.202	6.360	
Dækningsgrad							
Dækningsbidrag	45.991	54.083	53.491	48.784	41.024	31.811	
Faste omkostninger	34.316	38.519	38.098	34.745	29.218	22.656	
Afskrivninger	9.140	8.550	10.356	11.009	10.443	8.921	
Resultat før renter og skat	2.535	7.014	5.038	3.030	1.363	233	
Skat på res. før renter og skat	-634	-1.754	-1.234	-712	-300	-51	
Justeret driftsresultat	1.901	5.261	3.803	2.318	1.063	182	
Afskrivninger	9.140	8.550	10.356	11.009	10.443	8.921	
Brutto Cash-flow	11.041	13.811	14.159	13.327	11.506	9.103	
Binding i arbejdskapital		0	0	0	0	0	
Anlægsinvesteringer	-7.657	-11.082	-11.174	-10.388	-8.905	-7.039	
Frie Cash-flow	3.384	2.729	2.986	2.939	2.601	2.064	
Nutidsværdier frie cash-flow	3.384	2.542	2.592	2.378	1.960	1.450	
Diskonteringsats	7,32				7,32%	32.661	

Terminalværdi	28.193
t.kr.	
Nutidsværdi af terminalværdi	19.803
Nutidsværdi frie cash flow	12.857
Værdi af selskabet	32.661
Kontantbeholdninger	0
Rentebærende gæld	-12.366
Egenkapital inklusiv goodwill	20.295

Figur 13: Goodwillberegning efter DCF-modellen for SJP Driftsselskab A/S.

5.1.1.2. SJP Ejendomme A/S

Værdiansættelsen af SJP Ejendomme A/S bliver på kr. 0, da begge beregningsmodeller giver en negativ værdi. Ifølge cirkulære 2000-10 bliver goodwillen beregnet til negativ t.kr. 2.054 mens den i DCF-modellen er beregnet til negativ t.kr. 8.092.

Netop det den er beregnet til en negativ sum i begge modeller, gør argumentet for den fastsættes til kr. 0 i forbindelse med den forstående aktieombytning. Vurderes de seneste 3 års resultater, så vil en eventuel

goodwill heller ikke kunne fastsættes specielt høj, da resultaterne maksimalt vil kunne bære afskrivninger på omkring t.kr. 300 i en fem årig periode uden selskabet skal give underskud.

5.1.1.3. JP Driftsselskab ApS

JP Driftsselskab ApS' værdiansættelsesberegninger giver ikke i nærheden samme resultater. Beregningen efter goodwill cirkulæret 2000-10³⁵, giver en goodwill på t.kr. 563 hvor DCF-modellen giver en goodwill på t.kr. 1.704.

Discounted Cash-flow		BUDGETTAL					
t.kr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Nettoomsætning	3.314	4.588	4.538	4.138	3.480	2.699	
Variable omkostninger	1.382	1.650	1.632	1.488	1.252	971	
Dækningsgrad							
Dækningsbidrag	1.932	2.938	2.906	2.650	2.229	1.728	
Faste omkostninger	1.900	1.944	1.923	1.754	1.475	1.143	
Afskrivninger	7	22	27	30	29	25	
Resultat før renter og skat	25	972	956	867	725	560	
Skat på res. før renter og skat	-6	-243	-234	-204	-160	-123	
Justeret driftsresultat	19	729	722	663	566	437	
Afskrivninger	7	22	27	30	29	25	
Brutto Cash-flow	26	751	749	693	594	462	
Binding i arbejdskapital		0	0	0	0	0	
Anlægsinvesteringer	0	-30	-32	-31	-28	-23	
Frie Cash-flow	26	721	717	662	567	439	
Nutidsværdier frie cash-flow	26	654	591	495	384	270	
Diskonterings­sats	10,20				10,20%	4.795	

Terminalværdi	4.300
t.kr.	
Nutidsværdi af terminalværdi	2.646
Nutidsværdi frie cash flow	2.150
Værdi af selskabet	4.795
Kontantbeholdninger	0
Rentebærende gæld	-892
Egenkapital inklusiv goodwill	3.903

Figur 14: DCF-modellen for JP Driftsselskab ApS

Med udgangspunkt i DCF-modellen, vil værdien af JP Driftsselskab ApS til den forestående aktieombytning være på t.kr. 1.704, der nedskrives med t.kr. 341 over 5 år. Årsagen til den højeste værdi vælges er de budgetter, der ligger til grund for ovenstående beregning, virker realistiske pga. de udbud selskabet har vundet for det kommende år.

³⁵ Bilag 8: Beregningen er vedlagt da den ikke vil blive anvendt senere.

5.1.2. Aktieombytning

Der er valgt, at foretage flere aktieombytninger i forlængelse af hinanden. Alle tre aktieombytninger foretages efter reglerne om skattefri aktieombytning med tilladelse. Netop tilladelsen vil i forbindelse hermed også indeholde den efterfølgende ophørsspaltning, hvorfor den dobbelte aktieombytning med et mellemholding selskab kan godkendes.³⁶

Den første aktieombytning sker fra SJP Driftsselskab A/S til et nystiftet selskab SJP Holding ApS. Aktieombytningen foretages i første halvår af 2014 med skæringsdato fra ombytningsdatoen. Da SJP Driftsselskab A/S ikke er i en sambeskatningskreds før aktieombytningen, vil dette ikke have indvirkning på aktieombytningsdatoen.

De tilførte kapitalandele i SJP Holding ApS fra SJP Driftsselskab A/S er på t.kr. 13.395 svarende til goodwill beregningen i driftsselskabet. De objektive krav er overholdt, da aktieombytningen er foretaget med forretningsmæssig begrundelse om, at danne en sambeskatningskreds som skal udvides med kommende skattefrie omstruktureringer.

Åbningsbalancen vil herefter se ud som følgende:

Kapitalandele	13.395.000
Aktiver	13.395.000
Anpartskapital	51.000
Overkurs	13.344.000
Passiver	13.395.000

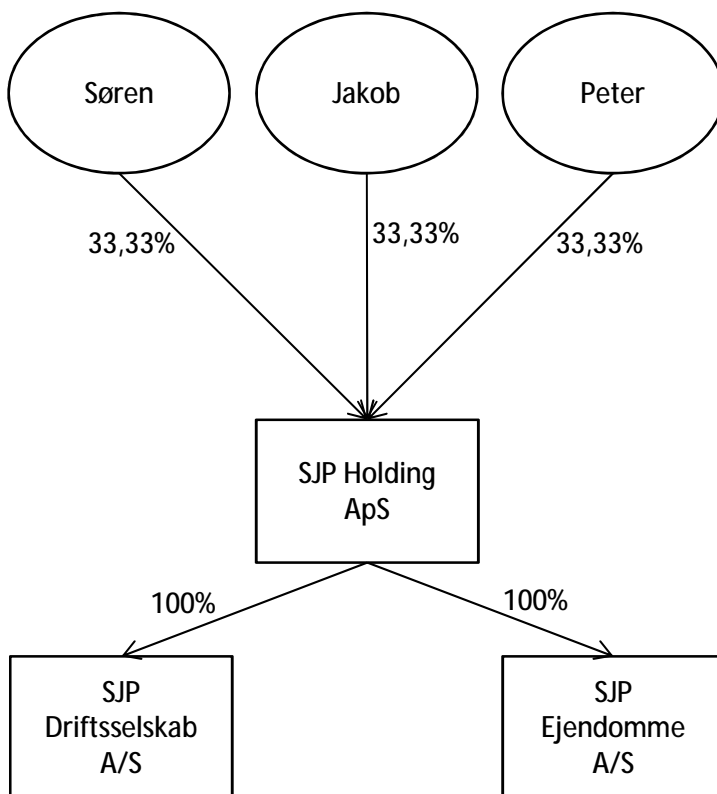
Herefter vil gennemførselen af den næste aktieombytning fra SJP Ejendomme A/S til SJP Holding ApS kunne gennemføres. Denne aktieombytning vil ikke indeholde en merværdi som før nævnte aktieombytning, så kapitalandelene vil blive overdraget til kurs pari. Da aktieombytningen sker til et eksisterende selskab, vil dette denne åbningsbalance:

Kapitalandele SJP Driftsselskab A/S	13.395.000
Kapitalandele SJP Ejendomme A/S	21.049.059
Aktiver	34.444.059
Anpartskapital	102.000
Overkurs	34.342.059
Passiver	34.444.059

³⁶ SKM2008.275.SR (uden tilladelse – bindende svar)

Dermed vil SJP Holding ApS have kapitalandele for kr. 34.444.059. Selve ombytningsdatoen skal være den samme som det eksisterende selskabs stiftelsesdato. Årsagen til dette er, at aktieombytningen sker ind i en sambeskatningskreds, og dermed skal aktieombytningen ske pr. skæringsdatoen for det modtagende selskabs 1. dag i indkomståret.

Efter aktieombytning

Figur 15: Koncernen efter de to aktieombytninger.

Efter aktieombytningen vil koncernen se ud som ovenstående. Med 100% ejerskab i de to datterselskab, er der tvungen sambeskatning, hvorfor skæringsdatoen er ombytningsdatoen.

Den sidste aktieombytning i fase 2 og som er indeholdt i tilladelsen, er aktieombytningen af SJP Holding ApS. Årsagen til dette kan lade sig gøre, er det forretningsmæssige grundlag med bibeholdelse af sambeskatningen, som ses i figur 15 og det faktum det ny ombyggede selskab skal ophørsspaltes efterfølgende.

Da aktieombytningen foretages i samme værdier, som de allerede aktieombyggede værdier vil der ikke ske forhøjelse af disse. Dermed vil åbningsbalancen se ud som nedenfor:

Kapitalandele	34.444.059
Aktiver	34.444.059
Anpartskapital	51.000
Overkurs	34.342.059
Passiver	34.444.059

Ovenstående selskab vil ligeledes indtræde i sambeskatningen ved aktieombytning, så ombytningsdatoen vil være lig skæringsdatoen. Aktieombytningen vil ske til et nystiftet selskab, der stiftes ved indskud af kapitalandele.

Den sidste aktieombytning der foretages, vil ske pr. 1. januar 2015, hvor JP Driftsselskab ApS på baggrund af regnskabet for 2014 vil aktieombyttes til SJP Holding ApS, sker navneskifte til JP Holding ApS efterfølgende. Denne aktieombytning foretages uden tilladelse, da brødrene blot ønsker selskabet ind i sambeskatningen.

Efter den gennemførte aktieombytning, sker der en kapitalforhøjelse i begge af brødrenes holdingselskaber, svarende til de ombyttede værdier.

Herefter vil begge brødres holdingselskab have følgende værdier:

Kapitalandele	18.074.030
Aktiver	18.074.030
Anpartskapital	100.500
Overkurs	12.232.853
Gæld	5.740.677
Passiver	18.074.030

5.1.3. Spaltning

I perioden fra den seneste aktieombytning, er der optaget et lån i NEW SJP Holding ApS, til brug for balancetilpasning³⁷ inden ophørsspaltningen foretages. Da lånet først er optaget i 2014, vil der være krav om en mellembalance, da selskabets aktiver og passiver har ændret sig siden aktieombytningen.

³⁷ SKM2008.172.SR – Balancetilpasning i forbindelse med ophørsspaltning

Denne mellembalance vil se ud som følgende:

Kapitalandele SJP Holding ApS	34.444.059
Likvider	17.300.000
Aktiver	51.744.059
Anpartskapital	51.000
Overkurs	34.342.059
Gæld	17.300.000
Passiver	51.744.059

Herefter vil spaltningen kunne fortages med tilbagevirkende kraft, således Søren modtager likvider, mens Jakob og Peter får kapitalandele. Alle 3 får del i gælden, som Søren efterfølgende indfrier med tilgodehavende hos hver af sønnerne som resultat. Netop tilgodehavenderne vil blive forrentet med 4% p.a. for at argumentere for udlånet er sket med forretning for øje.

Herefter henvises til bilag 2 for overblik over koncernen efter alle omstruktureringer er gennemført. Brødrene har fået deres koncern, hvor sambeskatningen er opnået. Søren er trådt ud af koncernen med tilgodehavender hos sønnerne, der vil blive afdraget de kommende år ved hjælp af udbytter fra driftsselskaberne.

5.2. Valg af generationsskiftemodeller

Der er ikke valgt anvendelse af generationsskiftemodellerne, da generationsskiftet kunne klares med omstruktureringerne alene. Derudover kræver anvendelse af generationsskifte modellerne længere forberedelse end tiden har tilladt pga. Sørenes sygdom, samt det faktum han vil stå økonomisk dårligt såfremt han valgte og succederer sine aktier til sønnerne ved overdragelse.

Det er samme problemstilling vedrørende gaveafgiften, da den økonomiske ramme for Søren, ikke vil kunne klare at overdrage likvider til Jakob og Peter til brug for, at købe ham selv ud. Netop denne løsning kunne ellers have været brugbar såfremt Søren havde likviderne til dette.

5.3. Delkonklusion

De valgte omstrukturingsløsninger og manglende generationsskiftemodeller, er en tilfældighed men for denne case ville omstrukturingsmodellerne være de mest hensigtsmæssige. Dette skyldes, at de valgte omstrukturingsmodeller skaber en masse værdi for aktionærerne, ved deres fleksibilitet.

Der er i forbindelse med de 3 første faser valgt, at foretage omstruktureringerne skattefrit med tilladelse. Dette skyldes, at ophørsspaltningen ikke ville kunne gennemføres uden tilladelse, da Søren ikke ønsker kapitalandele i vederlæggelse, som er mindstekravet ved skattefri ophørsspaltning uden tilladelse.

Fase 4, der kun vedrører Jakob og Peter gennemføres uden tilladelse, da holdingkravet ikke forventes bliver overtrådt. Der skal dermed ikke ansøges om tilladelse for aktieombytningen og efterfølgende kapitalforhøjelse. Hermed tages der ikke stilling til de objektive krav for omstruktureringer.

6. Konklusion

Anvendelsen af omstruktureringerne vil for de involverede parter betyde, at Søren (faren) træder ud af koncernen efter ønske om pension, idet han er blevet langtidssyg.

Økonomisk står Søren med store tilgodehavender hos begge sønner efter indfrielse af det fælles lån, der blev optaget inden ophørsspaltningen. Derimod står både Jakob og Peter med en gæld til deres far, som vil blive afdraget via de kommende års udbytter.

Ved anvendelse af omstruktureringerne ved hjælp af de skattefrie metoder, vil der for alle parter sider påhvile en afståelsessum på anparterne i holdingselskaberne. Dette skyldes, at de oprindelige anskaffelsessummer og anskaffelsestidspunkter forbliver de samme, som de oprindelige aktiers.

Værdiansættelsen af selskaberne vil ske efter både TSS cirkulære 2000-10 og DCF-modellen. Derefter er de to beregninger sammenholdt, hvorefter der er taget en vurdering om, hvorvidt selskabet kan bære den beregnede goodwill. Både SJP Driftsselskab A/S og SJP Ejendomme A/S havde lignende beregninger af goodwillen.

Værdiansættelsen af SJP Driftsselskab A/S vælges derfor gjort efter TSS cirkulære 2000-10, da denne er beregnet på tidligere års resultater, og det vurderes, at den er mest retvisende for selskabets merværdi. I SJP Ejendomme A/S var DCF-modellen den med størst negativ værdi. Derfor er der ikke medtaget goodwill vedrørende SJP Ejendomme A/S.

Det er kun ved beregningen af goodwill for JP Driftsselskab ApS, der har været en markant forskel i beregningerne. Her er valgt DCF-modellens beregning med den forventning, at selskabet sagtens kan bære

denne goodwill. Denne er beregnet på baggrund af de forventede indtjeneringer, som ligger op af det seneste regnskabsårs.

De omstruktureringsmodeller der anvendes er aktieombytning, spaltning og kapitalforhøjelse. Selve anvendelsen af de forskellige modeller, vil blive anvendt på forskellige tidspunkter. Årsagen til de mange aktieombytninger er at Jakob og Peter ønsker at oprette en sambeskatningskreds i forbindelse med generationsskiftet.

Det har også den betydning, at den ene ombytning vil skabe et mellemholding, som dog ikke vil være et problem pga. den efterfølgende ophørsspaltning. Den del med de tre aktieombytninger og efterfølgende ophørsspaltning vil blive gennemført med tilladelse, da spaltningen ikke vil kunne gennemføres uden.

Den sidste aktieombytning fra JP Driftsselskab ApS til JP Holding ApS med kapitalforhøjelse i både Jakob og Peters Holdingselskaber kan gennemføres uden forudgående tilladelse, såfremt de objektive krav er overholdt, hvilket de er, da ombytningen ikke vil overskride ombytningsdatoen.

Da Søren pga. nylig opstået sygdom ønsker at træde ud af koncernen, vil muligheden for aktieklasser ikke blive anvendt. Denne kunne ellers have været anvendt med rettighed om forlods udbytte, således at hans kapitalandele efter forlods rettens udløb ville blive annulleret.

Efter gennemførelsen af generationsskiftet har Søren et selskab med store likvider indestående. Dem vælger han at bruge til indfrielse af det optagede lån, som blev optaget inden spaltningen blev gennemført. Dermed har han ydet lån til sine sønners selskaber. Disse lån er ydet på markedsvilkår og forrentes dermed med 4%.

De har alle tre en latent skatteforpligtelse påhvilende deres anparter i holdingselskaberne. Dette skyldes goodwill beregningerne, som har belyst hvilke værdier deres oprindelige aktier / anparter er værd. Selve afståelsesbeskatningen vil først forfalde når de likviderer eller afstår deres holdingselskaber. Dette skyldes, at reglerne om beskatning efter realisationsprincippet kan anvendes på unoterede aktier / anparter.

Muligheden for anvendelse af reglerne om gaveafgiften vil give så lille en effekt, at den ikke anvendes. Debatten der var i efteråret 2013 har lagt sig igen. Årsagen til debatten var et forslag på Christiansborg om hævelse af afgiften i forbindelse med generationsskifte i familieejede selskaber.

Planlægningen er vigtig for gennemførelsen af generationsskiftet. Mulighederne for omstruktureringer med tilbagevirkende kraft på 12 måneder gør, at det ikke vil strække sig længere end dette. Så fra generalforsamlingen i 2014 vedrørende regnskabet 2013 og til generalforsamlingen 2015 vedrørende 2014 regnskabet, er den tidslinje der anvendes.

Selve skæringsdatoerne afviger fra generalforsamlingsdatoerne, da disse starter 1. januar 2014 og går til 1. januar 2015. Dette skyldes, at der ved aktieombytningerne sker indtrædelse i sambeskatningen. Ophørsspaltningen derimod giver en udtrædelse af sambeskatningen for New SJP Holding ApS.

7. Litteraturliste

7.1. Bøger

Generationsskifte og omstrukturering – Det skatteretlige grundlag

Søren Halling-Overgaard & Birgitte Sølvkær Olesen

Jurist- og Økonomiforbundets Forlag.

2013, 4. udgave, 1. oplag – ISBN 978-87-574-3058-5

Omstrukturering – skatteregler i praksis

Jane Karlskov Bille, Morten Hyldgaard Jensen & René Moody Nielsen

Karnov Group

2011, 1. udgave, 1. oplag – ISBN 978-87-619-3072-9

Generationsskifte – Omstrukturering

Michael Serup

Forlaget Thomson

2004, 2. udgave, 1. oplag – ISBN 87-619-0770-7

Skattelovsamling for studerende

Redigeret af Tine Harboe

Magnus Informatik

2013, 26. udgave, 1. oplag – ISBN 978-87-92852-45-8

Revisormanual

Thorbjørn Helmo Madsen og John Rasmussen

Karnov Group Denmark A/S

2014 1. udgave

7.2. Artikler

- Udskrift af 2000-09: Værdiansættelse af aktier og anparter.
- Udskrift af 2000-10: Vejledende anvisning om værdiansættelse af goodwill.
- Udskrift af 4.1 DCF-modellen.
- Revifaxen nr. 1057 af 13/11 2012 – Nye kapitaliseringsfaktorer for unoterede aktier og anparter.
- Revifaxen nr. 1088 af 17/6-2013 - Anfordringslån til voksne Børn.
- Revifaxen nr. 1137 af 15/5-2014 – Værnsregel mod omgåelse af udbyttebeskatning ved omstruktureringer
- Børsen 12. september 2013 – "*Erhvervsledere: For dyrt når junior overtager firmaet*" af ritza.
- Børsen 17. september 2013 – "*Leder: Drop arveafgiften for alle*" af Steen Leth Jeppesen.

7.3. Internetsider

[Http://ledeshandboeger.borsen.dk](http://ledeshandboeger.borsen.dk)

www.tax.dk/pjecer/print/generationsskifte.htm

www.skat.dk/display.aspx?old=1945280&vld=208670&cnt=0

Lovforslag nr. 343 af 18. april 2007:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/r0710.aspx?id=18049>

www.retsinformation.dk (lovsøgning)

7.4. SKM

- SKM2005.87.LSR – Skattefri tilførsel af aktiver – tilladelse tilbagekaldt – udbytteudlodning.
- SKM2006.574.LSR – Tilladelse til skattefri tilførsel af aktiver til datterselskab.
- SKM2007.65.SR – Skattefri fusion og underskudsfremførsel - enhedsprincippet.
- SKM2008.172.SR – Balancetilpasning i forbindelse med ophørsspaltning.
- SKM2008.275.SR – Skattefri aktieombytning med efterfølgende skattefri spaltning uden tilladelse.
- SKM2009.484.HR – Skattefri tilførsel af aktiver – forudgående balancetilpasning.
- SKM2009.646.SR – Aktieombytning – efterfølgende kapitalforhøjelse – holdingreglen.
- SKM2010.2.SR – Generationsskiftemodel – A/B-aktier – forlodsbytteret.
- SKM2011.90.SR – Skattefri spaltning - aktiebeholdning ikke en virksomhedsgren.

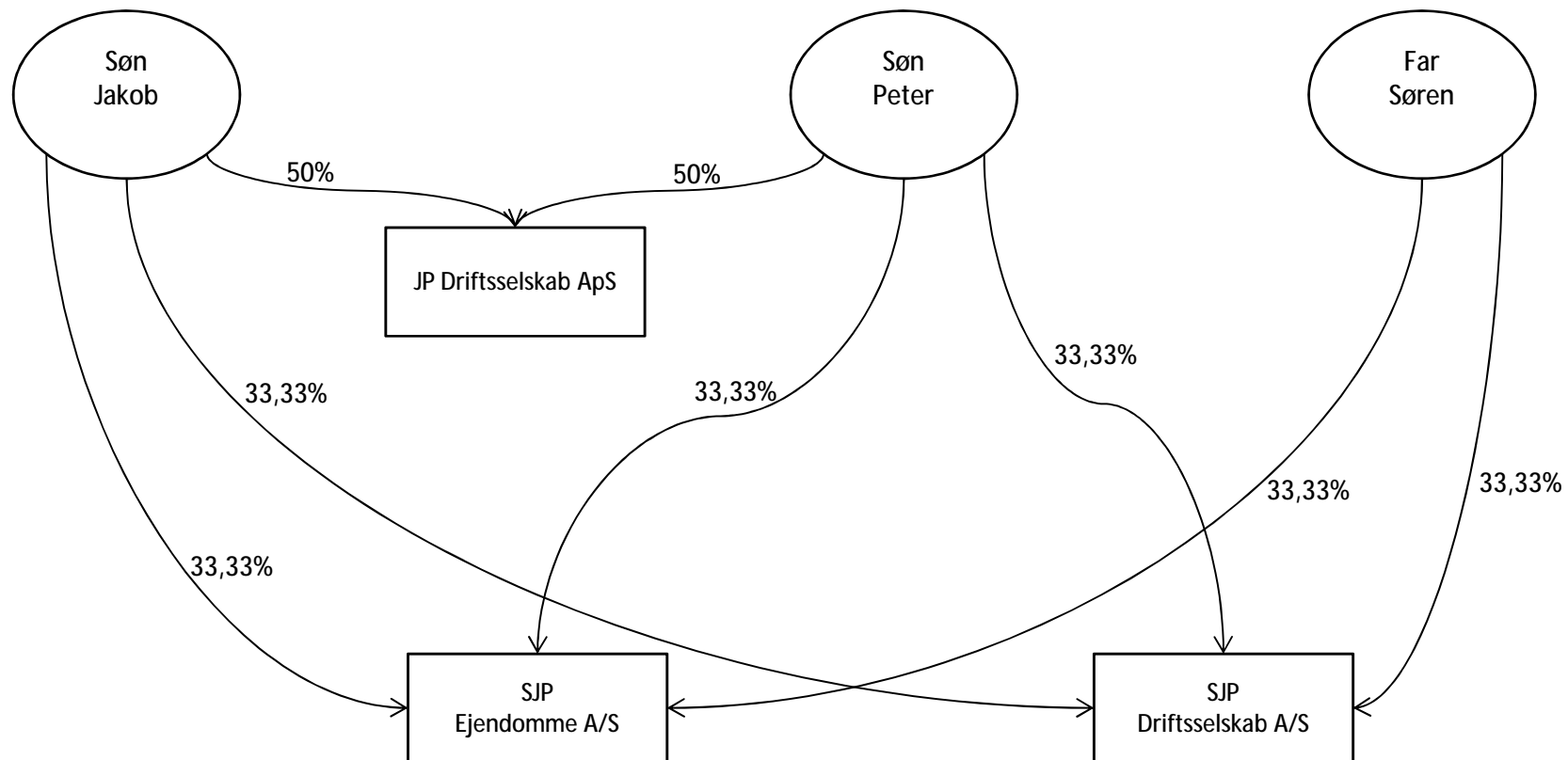
- SKM2012.728.SR – Pengetankaktiver efter aktieavancebeskatningslovens § 34, stk. 6.
- SKM2014.128.SR – Skattefri aktieombytning og skattefri spaltning uden tilladelse.

8. Bilag

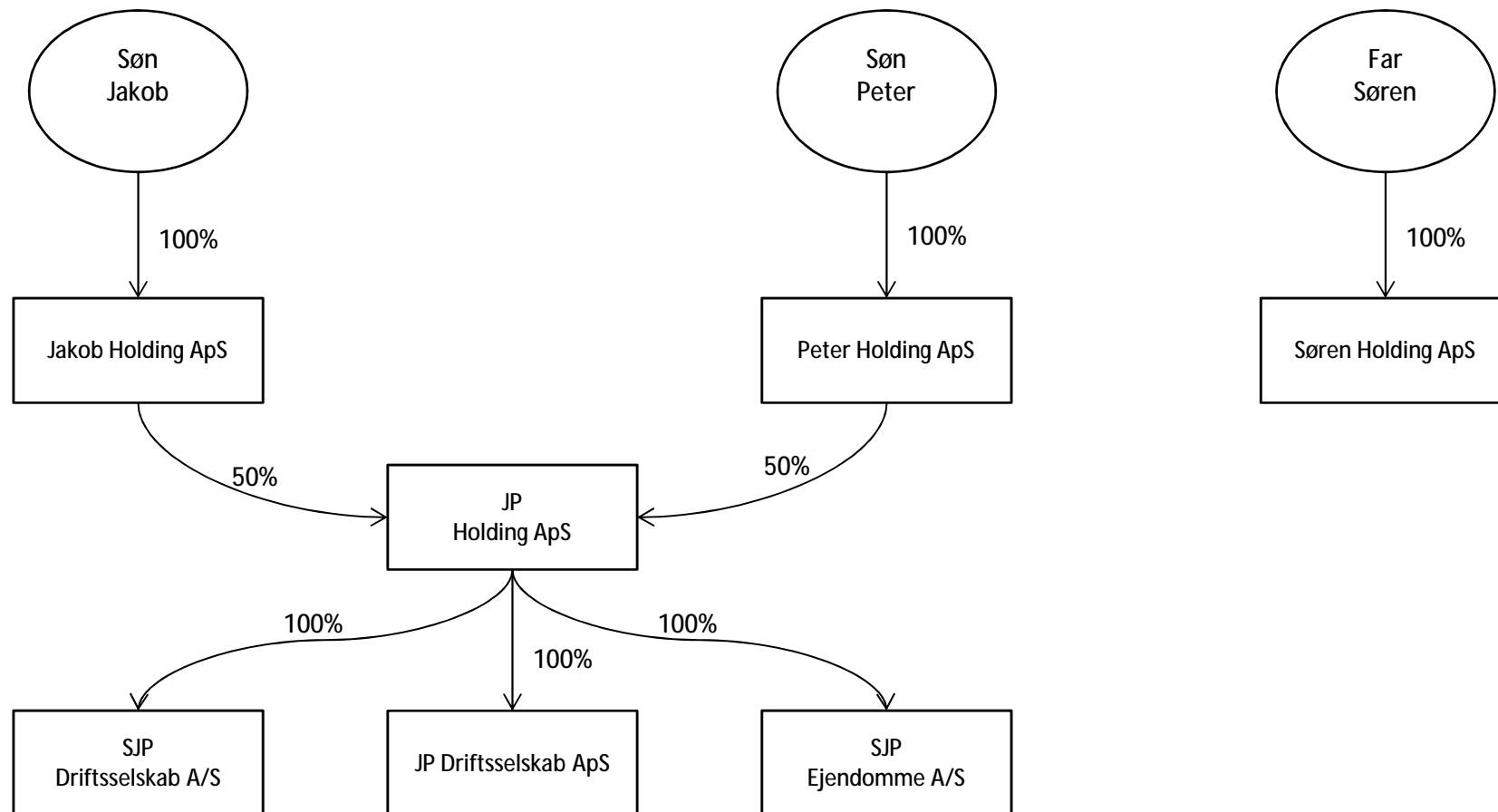
1. Struktur over case selskaberne.
2. Struktur efter generationsskiftet.
3. Udsnit af regnskab for SJP Driftsselskab A/S
4. Udsnit af regnskab for SJP Ejendomme A/S
5. Beregning af goodwill SJP Ejendomme A/S – TSS cirkulære 2000-10
6. Beregning af goodwill SJP Ejendomme A/S – DCF-modellen
7. Udsnit af regnskab for JP Driftsselskab ApS
8. Beregning af goodwill JP Driftsselskab ApS – TSS cirkulære 2000-10

Koncernoversigt pr. 1. januar 2013

Bilag 1

Koncernoversigt pr. 1. januar 2014
Bilag 2

Bilag 3

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2013

	<u>Note</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Bruttofortjeneste		30.840.866	24.907.202
Personaleomkostninger		<u>-15.276.871</u>	<u>-13.232.096</u>
Resultat før af- og nedskrivninger		15.563.995	11.675.106
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		<u>-8.549.772</u>	<u>-9.140.471</u>
Resultat før finansielle poster		7.014.223	2.534.635
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder	1	316.183	0
Finansielle indtægter	2	51.265	0
Finansielle omkostninger	3	<u>-1.837.358</u>	<u>-1.904.681</u>
Resultat før skat		5.544.313	629.954
Skat af årets resultat	4	<u>-713.339</u>	<u>-10.256</u>
Årets resultat		<u><u>4.830.974</u></u>	<u><u>619.698</u></u>
Overført resultat		<u>4.830.974</u>	<u>619.698</u>
		<u><u>4.830.974</u></u>	<u><u>619.698</u></u>

Balance pr. 31. december 2013

	<u>Note</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Aktiver			
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		<u>29.314.581</u>	<u>28.151.560</u>
Materielle anlægsaktiver	5	<u>29.314.581</u>	<u>28.151.560</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	6	519.182	203.000
Andre tilgodehavender		<u>394.809</u>	<u>394.809</u>
Finansielle anlægsaktiver		<u>913.991</u>	<u>597.809</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>30.228.572</u>	<u>28.749.369</u>
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		9.688.131	7.320.364
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		1.455.601	632.818
Andre tilgodehavender		3.393.118	1.555.642
Selskabsskat		<u>0</u>	<u>38.750</u>
Tilgodehavender		<u>14.536.850</u>	<u>9.547.574</u>
Likvide beholdninger		<u>4.883</u>	<u>409</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>14.541.733</u>	<u>9.547.983</u>
Aktiver i alt		<u><u>44.770.305</u></u>	<u><u>38.297.352</u></u>

Balance pr. 31. december 2013

	<u>Note</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Passiver			
Selskabskapital		630.000	630.000
Reserve for opskrivninger		1.687.500	2.531.250
Overført resultat		<u>2.727.244</u>	<u>-1.822.480</u>
Egenkapital	8	<u>5.044.744</u>	<u>1.338.770</u>
Hensættelse til udskudt skat		<u>1.535.120</u>	<u>1.132.500</u>
Hensatte forpligtelser i alt		<u>1.535.120</u>	<u>1.132.500</u>
Andre kreditinstitutter		5.539.441	8.235.214
Gæld til tilknyttede virksomheder		12.205.564	12.620.916
Gæld til associerede virksomheder		3.301.428	2.210.443
Selskabsskat		<u>271.969</u>	<u>0</u>
Langfristede gældsforpligtelser	9	<u>21.318.402</u>	<u>23.066.573</u>
Kreditinstitutter	9	6.826.589	6.359.558
Leverandører af varer og tjenesteydelser		5.513.967	2.890.581
Gæld til tilknyttede virksomheder		882.500	0
Gæld til associerede virksomheder		825.000	0
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse		459.368	912.706
Anden gæld		<u>2.364.615</u>	<u>2.596.664</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>16.872.039</u>	<u>12.759.509</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>38.190.441</u>	<u>35.826.082</u>
Passiver i alt		<u>44.770.305</u>	<u>38.297.352</u>
Eventualposter m.v.	10		

Bilag 4

Resultatopgørelse

1. januar - 31. december 2013

	<u>Note</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Bruttofortjeneste		1.388.923	1.061.827
Personaleomkostninger		<u>0</u>	<u>0</u>
Resultat før af- og nedskrivninger		1.388.923	1.061.827
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		<u>-460.584</u>	<u>-472.083</u>
Resultat før finansielle poster		928.339	589.744
Finansielle indtægter	1	396.125	565.935
Finansielle omkostninger	2	<u>-650.913</u>	<u>-848.630</u>
Resultat før skat		673.551	307.049
Skat af årets resultat	3	<u>-180.678</u>	<u>-197.654</u>
Årets resultat		<u><u>492.873</u></u>	<u><u>109.395</u></u>
Overført resultat		<u>492.873</u>	<u>109.395</u>
		<u><u>492.873</u></u>	<u><u>109.395</u></u>

Balance pr. 31. december 2013

	<u>Note</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Aktiver			
Grunde og bygninger		<u>22.617.345</u>	<u>23.077.930</u>
Materielle anlægsaktiver	4	<u>22.617.345</u>	<u>23.077.930</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>22.617.345</u>	<u>23.077.930</u>
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		<u>13.322.564</u>	<u>12.714.666</u>
Tilgodehavender		<u>13.322.564</u>	<u>12.714.666</u>
Omsætningsaktiver i alt		<u>13.322.564</u>	<u>12.714.666</u>
Aktiver i alt		<u><u>35.939.909</u></u>	<u><u>35.792.596</u></u>

Balance pr. 31. december 2013

	<u>Note</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Passiver			
Selskabskapital		630.000	630.000
Overført resultat		<u>20.419.059</u>	<u>19.926.186</u>
Egenkapital	5	<u>21.049.059</u>	<u>20.556.186</u>
Hensættelse til udskudt skat		<u>2.704.525</u>	<u>2.768.810</u>
Hensatte forpligtelser i alt		<u>2.704.525</u>	<u>2.768.810</u>
Gæld til realkreditinstitutter		10.412.995	10.734.849
Selskabsskat		175.438	135.975
Anden gæld		<u>341.250</u>	<u>341.250</u>
Langfristede gældsforpligtelser	6	<u>10.929.683</u>	<u>11.212.074</u>
Gæld til realkreditinstitutter	6	634.375	608.750
Kreditinstitutter	6	117.954	158.221
Leverandører af varer og tjenesteydelser		28.125	25.000
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse		187.500	187.500
Selskabsskat		99.725	221.656
Anden gæld		<u>188.963</u>	<u>54.399</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>1.256.642</u>	<u>1.255.526</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>12.186.325</u>	<u>12.467.600</u>
Passiver i alt		<u>35.939.909</u>	<u>35.792.596</u>
Eventualposter m.v.	7		

Goodwill beregning

Beregning til værdiansættelse af goodwill

	3. sidste år		2. sidste år		Sidste år	
	debit	kredit	debit	kredit	debit	kredit
Resultat		957.255		307.049		673.551
<u>Reguleringer:</u>						
Ikke udgiftsført løn eller vederlag til eventuel medarbejdende ægtefælle	0		0		0	
Finansielle indtægter	665.862		565.935		396.125	
Finansielle udgifter		483.154		848.630		650.913
Afskrivninger på tilkøbt goodwill		0		0		0
Investeringsfondhenlæggelser		0		0		0
Forskudsafskrivninger		0		0		0
Andre ikke skatterelevante driftsmæssige poster	0		0		0	
Ekstraordinære poster jf. årsregnskabsloven	0		0		0	
	<u>665.862</u>	<u>1.440.409</u>	<u>565.935</u>	<u>1.155.679</u>	<u>396.125</u>	<u>1.324.464</u>
Resultat		774.547		589.744		928.339
Vægtning		1		2		3
		<u>774.547</u>		<u>1.179.488</u>		<u>2.785.017</u>
						<u>4.739.052</u>
Vægtet reguleret resultat (divideret med 6)						789.842
Udviklingsændens = (resultat sidste år - resultat 3. sidste år)/2						<u>0</u>
						789.842
Driftsherreløn 50% (min. 250.000 og maks 1 mio.)						<u>0</u>
						789.842
Forretning af aktiver	aktiver:	35.939.909	rente:	5		<u>-1.796.995</u>
Rest til forrentning af goodwill						<u>-1.007.153</u>
Kapitaliseringsfaktor					2,04	<u>-2.053.936</u>
Den beregnede goodwill						<u>-2.053.936</u>

Bilag 6

Discounted Cash-flow		BUDGETTAL									
t.kr.	2012	2013	2014	2015	2016	2017					
Nettoomsætning	1.623	1.784	1.764	1.609	1.353	1.049					
Variable omkostninger	0	0	0	0	0	0					
Dækningsgrad											
Dækningsbidrag	1.623	1.784	1.764	1.609	1.353	1.049					
Faste omkostninger	561	395	379	336	274	206					
Afskrivninger	472	461	443	392	320	241	Afskrivninger				
Resultat før renter og skat	590	928	943	881	759	602					
Skat på res. før renter og skat	-148	-232	-231	-207	-167	-132	25%	24,50%	23,50%	22%	
Justeret driftsresultat	443	696	712	674	592	470					
Afskrivninger	472	461	443	392	320	241					
Brutto Cash-flow	915	1.157	1.154	1.066	912	710					
Binding i arbejdskapital		0	0	0	0	0	Kendes ikke pt.				
Anlægsinvesteringer	0	0	0	0	0	0					
Frie Cash -flow	915	1.157	1.154	1.066	912	710					
Nutidsværdier frie cash-flow	915	1.074	994	852	676	489					
Diskonteringsats	7,77				7,77%	10.800					

Bilag 6

Terminalværdi t.kr.	9.144
Nutidsværdi af terminalværdi	6.290
Nutidsværdi frie cash flow	4.510
Værdi af selskabet	10.800
Kontantbeholdninger	13.322
Rentebærende gæld	-11.165
Egenkapital inklusiv goodwill	12.957

Afkast egenkapital

Risikofri rente	2,00	Skønnet
Risikopræmie	5,00	Skønnet
Selskabsspecifik risiko	2,00	Skønnet
I alt	9,00	
Vægt	59,00	Skønnet
Vægtet rente	5,31	

Afkast fremmedkapital

Lånerente	8,00	Skønnet
- skat	-2,00	
I alt	6,00	
Vægt	41,00	Skønnet
Vægtet rente	2,46	
Rente i alt	7,77	

FØLSOMHEDSANALYSE

Vækst efter budgetperiode t.kr.	Investors afkastkrav/diskonteringsats					
	14	15	16	17	18	19
0,98	9.250	8.975	8.739	8.535	8.358	8.202
0,99	9.276	8.998	8.760	8.554	8.375	8.218
1,00	9.303	9.022	8.781	8.573	8.392	8.234
1,10	9.566	9.257	8.992	8.764	8.565	8.391
1,20	9.830	9.493	9.204	8.954	8.737	8.547
1,30	10.093	9.728	9.415	9.145	8.910	8.704
1,40	10.357	9.964	9.627	9.336	9.082	8.861

Bilag 7

Resultatopgørelse
1. januar - 31. december 2014

	<u>Note</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Bruttofortjeneste		2.606.380	1.589.249
Personaleomkostninger		<u>-1.611.754</u>	<u>-1.556.206</u>
Resultat før af- og nedskrivninger		994.626	33.043
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		<u>-21.875</u>	<u>-7.291</u>
Resultat før finansielle poster		972.751	25.752
Finansielle indtægter	1	74.875	90.914
Finansielle omkostninger	2	<u>-58.948</u>	<u>-62.026</u>
Resultat før skat		988.678	54.640
Skat af årets resultat	3	<u>-246.675</u>	<u>85.404</u>
Årets resultat		<u><u>742.003</u></u>	<u><u>140.044</u></u>
Overført resultat		<u>742.003</u>	<u>140.044</u>
		<u><u>742.003</u></u>	<u><u>140.044</u></u>

Balance pr. 31. december 2014

	<u>Note</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Aktiver			
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		80.209	102.084
Materielle anlægsaktiver	4	80.209	102.084
Anlægsaktiver i alt		80.209	102.084
Færdigvarer og handelsvarer		0	212.031
Varebeholdninger		0	212.031
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		385.644	311.007
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		4.126.428	2.210.443
Andre tilgodehavender		11.253	22.501
Udskudt skatteaktiv		0	93.695
Selskabsskat		0	80.000
Tilgodehavender		4.523.325	2.717.646
Omsætningsaktiver i alt		4.523.325	2.929.677
Aktiver i alt		<u>4.603.534</u>	<u>3.031.761</u>

Balance pr. 31. december 2014

	<u>Note</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Passiver			
Selskabskapital		156.250	156.250
Overført resultat		<u>2.042.882</u>	<u>1.300.879</u>
Egenkapital	5	<u>2.199.132</u>	<u>1.457.129</u>
Hensættelse til udskudt skat		<u>7.485</u>	<u>0</u>
Hensatte forpligtelser i alt		<u>7.485</u>	<u>0</u>
Selskabsskat		<u>116.438</u>	<u>0</u>
Langfristede gældsforpligtelser		<u>116.438</u>	<u>0</u>
Kreditinstitutter		658.120	630.041
Leverandører af varer og tjenesteydelser		296.764	492.664
Gæld til associerede virksomheder		234.500	93.750
Gæld til selskabsdeltagere og ledelse		2.838	68.085
Anden gæld		<u>1.088.257</u>	<u>290.092</u>
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>2.280.479</u>	<u>1.574.632</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>2.396.917</u>	<u>1.574.632</u>
Passiver i alt		<u><u>4.603.534</u></u>	<u><u>3.031.761</u></u>
Eventualposter m.v.	6		

